

308627 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

చెన్నపట్టణము 1915 నం॥ నవంబరునెల 29 వ తేదీ సోమవారము

NO 205

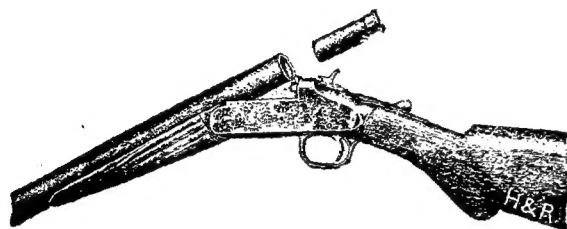
నంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర కార్తీక బహుళ సప్తమి ౨.

(సంచిక ౨౦౫)

తుపాకులు!

తుపాకులు!!



తుపాకులు, రివోల్వర్లు తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. నలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో, (181) 12, పాపన్న బ్రాడ్రే, మదరాసు.

Amrutanjana
Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0. తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టును చర్మపునోపుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. సువాసన గలిగియుండును.

ప్రతిఇంటనుండదగిన చౌకయైన నైద్యసహాయము అమృతాంజనం డిహ 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మన శత్రువులు

ఇందు పొగచుట్ట, కిగరెట్టు, కల్లు, సారాయము, కాఫీ, టీ, వల్లముందు, మొదలగు అన్ని దుర్భాషములను గూర్చి వ్రాయబడినది. బాహరకు బోధించుటకు వీలగునట్లు 82 పాఠములుగా విభజింపఁబడినది. వెల 0-5-0 లా గౌతమ బుద్ధుడు వెల 0-4-0.

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదిగఱ తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథముందు విమానముల నిర్మాణము, అవి ఆకాశమున కంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానములపటములు చాలకలవు. వెల 0-8-0

చాలవర్తి రామమూర్తిగారు.

టీచరు-మిషనుకాలేజీ, గుంటూరు.

మహామహిమ పాఠ్యాధ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలీన మునకు వ్రాసికొనవలెను.

- 1 విశ్వేశ్వరీయము 0-2-0
- 2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము 0-12-0
- 3 సింహాచల యాత్ర 0-8-0
- 4 గోదావరి వర్ణనము 0-8-0
- 5 కయోగి దీక్షితచరిత్రము 0-8-0
- 6 వరకాసురవిజయ వ్యాయోగము 0-8-0

సోస్తుభ్యము శ్రత్యేకము

కొక్కొండ కుమారనరసింహం,

(281) రాజమహేంద్రవరము.

ద్రావడి స్వయంవరము

అష్టనుడు మత్స్యయంత్రము తెగ వేయు చిత్రపటం చిత్రలేఖనముందు అసహనపాండిత్యము సంపాదించి ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఎ.యస్ రామ్ గారిచే వ్రాయబడినది. ఇంగు నవరసములును అద్దము గట్టిట్లు చూపబడినది. శరేల నిది క్రతయింట తప్పక నుండదగినదని చెప్పటలో సరికయోక్తి యంతమాత్రము లేదు.

ప్రాసెస్సుపటము 0-6-0 పాటోగ్రాఫు 0-0-0

వి. పి. చార్జి శ్రత్యేకము

కె.యల్.యం. సోమయాజులు అండుసర్వస్వ,

289) బుక్ సెల్లర్స్, రాజమండ్రి.

నల్లసంవత్సరాదిసంచిక.

వెక్కండ్రు ప్రకటనలకై సకాలమున వ్రాసి కొనకుండుటచే గతసంచికలయందు వారి ప్రకటనలు ప్రచురించుటకు నలనుపడ కుండెను. ఈసం చిక త్వరలో వెలువడనున్నది గాన ప్రకటనలు బంప నే చిన వారు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును.

ప్రకటన కాభ్యర్థకులు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమూర్త్యుముగ లిఖించబడినది. డిసంబరునెల 81 వ తేదీ లోపున నొకసారిగ వాడుగు దూష్యముల విజయగల చూపించుట గొనువారలకు క్యాలండరు విక్రయముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డజన్ 1-కి రూ. 5-4-0

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డి పో,

109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ యుద్ధమువలన క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దుర్భాషులను వెంటనే సంపుకొనిన యాకాభంకము గలగడు.

(28)

వనోషధి సారసపరిల్లా

ఇది దేహమానందబుట్టు శత్రుగుండలను మరియు కల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతివామువుపోట్లు వీరసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. శత్రుగుండలను వృద్ధిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ 1-4-0.

కుమారుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధునల్లి(తాగుటకు మందు) నాగల్గితైలము పైపూతకు మందు. ఈరెండుకని నెలరోజులకు సరిపోవుచుండు 5-0-0.

ప్రాప్తైటరు:- వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, ఫననవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

మీకు సంతోషమును.

“తెలుగు సాహిత్యమునకు ప్రస్తుతము ఒకటి అచ్చుపడినది” అనియు “గొందగు పరిక్ష వేగియున్నది” అనియు వినియుంటిని, కానివానివిషయమై యాధ్యాత్మిక మెక్సేర్మిత్తన వలెనీయుండిన, ఈప్రతికామభియంత్ర్యలో తెలియబడచెదనని అంగ్రహహాసము పొందియుచున్నాను.

పం రామచంద్రరావు.

నై ద్యపరివదము.

నామక గారి బెదరింపులు.

ఇప్పుడు జనగురున్న కాసుపథలో వైద్యపరిషదుడు వారు దాక్తరు కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి పేరును తొలగించిరి. ఇందుకై సామాన్య బంధుకూడ వైద్యపరిషదుడువారి చక్రము విమర్శించి మొదటిదేవుతో తానును తన సహోద్యోగులును వైద్యపరిషదుడునుండి యొక్కసారి లేచిపోదుము అని యెరింగెదట. ఈ యుగలన్ను యెరింగుటకు భయపడవలెననుకొని నాయకుగా రిదిగఁ కొకసారి కార్యోదేవుడు సభలోనుండి లేచిపోతాడా? మరల తనంతట తానే రాతేడా? వారిని మరల పిలువకుంటే సా; ఆయనంతట ఆయనే మరల వచ్చి కూర్చొండెదన వారు ఈలాటి యెరింగుట యెరింగుటయు లేచిపోవుటయు మరల తాను వచ్చి కూర్చుండటయు వాదక. ఇది ప్రాత్రగాదు. తాను బద్ధింపకుంటే తిరిగి మాడే కాల్గెను నట్లు నాయకుగారు సుమారు దివిరి. చేసియనినది చేసి కావలయునా? ఆ యుక్తేద యూహని వైద్యకాస్త్రియలను గురించి ఆ యున కేమి యేయను? అని ఎన్ని నేల సంకల్పములుగా వాడుకలొ నున్నవో. ఎందఱి బాధల దీర్చి సాణముల రక్షించినవో! తన చేత నునుగవో దేవీయ వయద్య కాస్త్రియలనుండి కావని నిరూపణకేయవలెను. కాని శ్రుద్ధికేయగా అని యిదివాపు ఇది యిదిగాని! బ్రహ్మజన మేమి? భారత వన్న ముందు జన్మించిన మహావైద్యుడు చన్నేరుడిది రామే శ్రుద్ధిద్వైట్లు దేవీయవైద్యులు యిదిగానకుట సంతాపకరము. ఇట్లు చేసిన భారతమాత దుఃఖించదా? వాదినో నేమి యని దయమములగు గర్వ మెంటువారు ప్రస్తుతము కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి విషయమున జరుగున గలిగెన ఆగ్రహమును గల్గార్చి వ్యాసులు మహాలా మరుగాత! ఆలస్యాదమృతం విష మున్నట్లు వాదక ముటలం లేని గాని ఆగ్రహమును సందేహములను పుట్టించుటకు. కాని గర్వ మెంటువారు దేవీయ వైద్యులను కావాలని నిత్యము గురువు పుణ్యక్షేత్రమును విజృంభించుచున్న గురు బ్రాహ్మణ్యము.

దేవాభిషూన్.

ఇందును గెల్చి అప్పును గెల్చవలెను.

హిందూదేశీజనపద్ధతి స్వరాజ్యము స్వరాజ్యమును కేవల
నొక నిర్వహణ విధానము మాత్రమే. ఏ సామాన్య యా
జమానముల జూచినను స్వరాజ్య ప్రశంసయే విచార్యము. ఏ
సామాన్య విద్యార్థియు కోసే ప్రతినిధియై ప్రభుత్వములలో న
యోగము స్వరాజ్యము మాత్రమే విచార్యము. ఆంగ్ల పత్రికల
లో జూచినను, స్వరాజ్యమును గురించిన వ్యాసములే వృష్టి
కోవర మగుచున్నది. ఇక్కడ యాంగ్ల పత్రిక లవలె ఆంగ్ల
మును, దేశభాషలుంటాయి. ప్రభుత్వములు ప్రతిపత్రికమునూ
ద స్వరాజ్యము, హిందూదేశీయులు స్వరాజ్యము కూడవని ఖం
డించుచున్నో కాని అది ముఖ్యముగానే యున్నది, ప్రతి ప
త్రికమునను గూడ నీ విషయమును గురించి చర్చలు జరుగు
చున్నవి. సామాన్యముగ ప్రతి పత్రికమునందలి ప్రతి స్త్రీదరు
ను స్త్రీదరే యవనేల ప్రతి విద్యార్థియును తుదకు ప్రతి విద్యార్థి
యును గూడ నీ విషయమును గురించి యత్నింపఁత్రములతో
యత్నింపఁత్రములతో సభి కాభివృద్ధి కోరుతున్నది. తన నెత్తి
నెత్తునున్నట్లు బాధ్యతయొకము తన మీదనే యున్నట్లు
సంకల్పింపదర్శములు విచారించుచు వారాపత్రికలను జూచి
యొకమూల బారవైచి వివర నీ యొకమును గురించి చర్చలు
నేరదున్నారు. వాదము లాదుచున్నారు. విశ్రాంతములు
నొప్పుచున్నారు. ఇకమును నొక్కొక దేశాభ్యుదయమునకు శు

భీమచక్రమే. హిందూ దేశముయొక్క యభ్యుదయమును గురించి
 చిట్టణములలోను పల్లెలలోను కూడ చర్యలు జరుగుచున్న
 కాలము వచ్చినదని వినుటంపై నింక సంతోషింపవలసిన దేముం
 దును? సర్వహిందూదేశమున కరయున ప్రాయములుగను రక్త
 వాళములు గను నాయువుపట్టుగను నన్ని రాజధానులలో
 చట్టణములలో పల్లెలలో నిట్టి చర్యలు జరిగినప్పుడే
 ప్రజలయొక్క దృష్టి యాస్యరాజ్యాదివిషయములపైకి
 మరలినప్పుడే మనమాత్మదేశమున కభ్యుదయము సమీపించ
 నున్నదనియు నమఃకాలవిన్నము లగుపించుచున్నదనియు
 వాలభానుని శ్రేణికిరణముల కాకులు కొద్దికొద్దిగ దృష్టిబహు
 చున్నవనియు నూహింపవలయు ఇదియంతయు వాడుగనే
 యున్నది. మాట్లాడుచున్న విద్యార్థికుల, మాట్లాడునది స్వరా
 జ్యమును గురించి. తమస్వాతంత్ర్యము లెవ్వమో తమపౌరస్వ
 త్వము లెవ్వమో వీరలెరుగనివారుకారు. బాగోగులు తెలిసిన
 వారునుంచి చెడ్డలయందు పరిజ్ఞానముకలవారు దేశభిన్నుద్ధికి పాటు
 పడువాగు పౌరోధ్యముల జ్యోత్యము కలిగించునొనెను వారు
 వీరలే యుగవిధమున స్థానికస్వరూపియనున చెప్పదగు మునిసి
 పాలిటిలలోనుండి పురపరిపాలనా చక్రమును ద్రిష్టించుచు
 నారు. వీర తమయధికారబాధ్యతల నెరుగనివారు. ప్రజా
 స్వయ్యములను గమనింపలేనివారు తమయధికారులను దగిన
 ధౌత్యవరకు పాటుపడవలసియున్నదియు గుర్తింపలేనివారు
 ఆత్మగౌరవము లేనవారు తమయధికారికి జన్మితమస్వతంత్ర
 తాభిప్రాయములను జూపుగొనువారా? ఇట్టియవలక్షణము
 లేరును నుంచవలయు వారు ప్రజలయొక్క తేరుమును పట్ట
 జనుయొక్క బాగోషలను చక్కగ విచారించి కమగోకల
 సమర్థతగలవారు అని సంపూర్ణవిశ్వాసముంచియు ప్రజలట్టి
 విద్యార్థికులను మునిసిపాలిటిలలో కాన్సిలర్లుగను చేరువనలయు
 గను నన్ను కొనుచుండురు కాని కానిశిలరుపదవి నమ్మనంత
 వరకు తమయట్లు వోట్లకొరకు గుఱ్ఱులైయుండు వేసికొని
 తిరుగులవలసిగాని కా. శిలరుపదవి నచ్చినవోడనే
 తన విస్మృతకర్మమును తాము పుజుట తీర్చులనైన
 బుధులును తమపనవికి తగినబాధ్యతలను వారునురచిపోవలవలసి
 గాని కోరరు. కాన్సిలర్లుయినవోడనే తమబాధ్యతలను మరచి
 పోయి పురకర్తరించుచు పుజుటకు వోయవట్లు చేయు విద్యార్థి
 కులుండింపవలసియుండరా? పుష్టుతము చాలమునిసిపాలిటిలలో
 నిజమయిన పరిణాపరిణిధియును కానిశిలరు చెప్పలేకవారు
 లేరని వినుట. ఇట్టి కాన్సిలర్లులేరని చెప్పవలెవోడనే మునిసి
 పాలిటి దుస్థితి కుండున్నదని గ్రహింపవలయు. ఇతరపట్టణముల
 కునిసిపాలిటిలు యెట్లున్న నుమా రాజమహేంద్రవరపు
 మునిసిపాలిటి యిదివిషయమున లెఖనలోనికి తీసికొనవచ్చును,
 యెండువలసనగా, మాపురమున చాలాభాగము మరమ్మతులేని
 బోడ్డే. సందులలో నదులవలె పురహింపు పునామామునకు
 తగినదారి చూపించి పుణ్యముగట్టుకొనువారు లేరు. పుజుట
 సామ్యు ఖర్చుకట్టి గోదావరీతీవులలో ఇదిగోకుడి మాట్లు
 కట్టినపెట్టు కడదినవరకు కూలిపోయినకు వానిని తిరిగి కట్టించుటకు
 కృతపత్రికొనువాడు లింతవర క్రైస్తవ గృహపదలేమ
 వీధులు చెత్తవదారములతోను ముడిపిటి ప్రవాహములతోను
 నిండియున్నకు కానిబరాయిన్ స్పెక్టర్లును పెంటరిజను విహారము
 బయలుదేరుట పైకిటనిద విలాసముగ బోవుచునే
 గాని, వీరునుండి తమకుజాగ్రత్తకలనో, యశ్రద్ధకలనో,
 యెందుకు రానిమ్మని యుపేక్షకలనో, కావలసినదని వచ్చి

నదిగదా, ఇంక మన కేబాధ్యతయను లేదను నీచ్చినవ్యక్తము
వలననో గాని, వారు గమనింతురు. పురపాలకవ్యవస్థను చక్క-
బరచ బ్రతుక్కుండింట్లయిన గవర్నరు తమపురమును తాము
వ్యయముగ, పరిపాలనము జేసిననెనిపా రీ విద్యాధికులు
తమ పుస్తాకాలయమును బాగుపరచుననెని-కాదు, కాదు-
బాగుపరచుకొన బ్రతికింపనివా రీ విద్యాధికులు. ఇట్టి
విద్యాధికులే హిందూ శాస్త్ర సూత్రమును మరిచి మాట్లాడునని
భారతదేశవ్యవస్థయనుము మరిచి ప్రపంచమునని, తమయింటికి
చక్కబెట్టుకొనలేనివాడు, గ్రామము చక్కబెట్టుగలడా?
ఇంటను గెల్చి రచ్చను గెల్చరలకు.

గమ్యాభిమాని.

అమ్మ బిడుగు

బాములక్ 20 హక్కు పపరు 80 పానులు
పెషరు యింజిన్ 2 కోనులు.

వల క్షయ వా య

గోపిశైలి నరసింహ నాయుడు గారికి.

సా॥ రాజమండ్రి అరి నాయకలెను,

THE [Phone 431]

HOTEL CLARENCE

GOLD MEDALISTS

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

Book your orders for Xmas & New year
Cakes early;

Our Decorations and Ornaments special this
Year

X nas toys and Fancy Boxes for presentation
are for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties,
and Children's Treats free on application

క పూ రి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సుధికి, బాలెంతకు, రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికే కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రాయముగలచేతను, నవనర సమయములందు దొరకుట దుస్తరము మాడిపోయందలి కస్తూరి యు దీతరపదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత వరకు మాత్రాపునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవారొకనాని పరీక్షించిన విషయము తెలియగలను. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని నొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0 అప్పుతాంజనం డిపో, వదరాస్తు.

అయిత్

రిజిస్టరు



ఏ ప్రేమితులకు కరుణా ప్రసాదముగా నామోహమును కలిగించి, రాజ్యమును విడిచి
 వదిలి, బహుశా నారాధకు నూనెలను వాడుకొనెను. ఎందుకనిన ప్రేమితులు శ్రీశంకరాచార్యుని
 వల్ల రాజ్యాధిపత్యమును అది తెలియజేసింది కరుణాచేతులుగా వారు. ఈ రంగతి ప్రేమ
 లోని చింతలమును. ఈ కామియినానా నూనెలనుండి నూతన సంగీతన ప్రకారము
 కరుణాచేతులను విడిచి. ఈనానె ప్రేమితులను రాజ్యపునుగులు నశించియును. దానిని
 వలన ప్రేమితులు కాలకలిగి పెరుగుచుండును ఈనానె ప్రేమితులను పట్టుకొని నన్ను
 చేసి మెకకును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనానె విద్యాధిపతులకు ఒక గ్రహమును మెకకును
 ఉన్నచేత తెలియని యెటుంటి పట్టుకొని వానిని నూనె కామియినానెలను తెలిసియుండున్నది.
 దానిని కరుణాచేతులను విడిచి. అది ప్రేమితులకు ఒక గ్రహమును పట్టి నూనెలను
 పట్టుకొనియు కలిగించి కరుణాచేతులకు చూపపుట్టింది మెకకుని కరుణాచేతులను
 ఇంకయు నూనెలను మెకకునుగా కలిగి నూనెలను. ఇదియు పట్టికలై ఎక్కువకును బంబుట్టి
 మెకకునును ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్తువునకును ఒక యోగ్యతా
 పులికయు సొంగియున్నారు. మితియు మెకకునికయు ఒక గ్రహము యోగ్యతా నూనెలను
 చూపు చున్నది. కామియినానెలను మెకకు నుండును పట్టిండుటకు అరగాస్తాంపు

పరిశీలించుటల వికసానికి ఉపయోగపడకపోయినందున గురిపెకబాక్సి క్రైము ఇ. గా. త. గా పంపించును.
 టెల నీ సా-1 కి రూ. 1.0-0 చూపునీ సాలప 2-10-0 ఏ. పి. భర్తన పేర (వ్రతి బిల్లుకరుగాను బహుశా దొరకుడు.)
 సోదన బంట్లు:- ఆర్థ్ ఇంకియన్ డ్రా అర్డ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 153 జూమాయీపేరు, బొంబాయి
 ఈ దాకు ఏ బంట్:- గు. పురసత్తవ మూర్తి-22, వై. లింగావనోడ్ గూలంగడివూపడి, నంద్రావి

వీరబూద తీర్థావమున కనుకూలముగనే మాట్లాడిరి.
 సైనికాదులు అధిక కాంగ సంకుటమునట్టి జిల్లాలో సంచారము
 చేసి, సంగతి సందర్భములను కనుగొనునది, చెప్పుచున్నారు.

సకలముగ నేర్చుకొని, వీరు ఆయా ప్రాంతములకు వెళ్లి తాము
స్వయముగ చూచున దేవులునుండరు. తనానీయము నున్న
గువారు చెప్పినదానిని జేరినట్లు తెలిసికొందురు. అందుచే జిల్లా
జ్యోతిషశాస్త్రమును పాఠమునున్నదికాని ప్రజల
యభిప్రాయము కాదు. తరువాత వీరు జిల్లా జ్యోతిషశాస్త్రమును
చేయవలసి యున్నది. అందుచే జిల్లా జ్యోతిషశాస్త్రమును
నానీడకును నున్న గువారుగాక, ఆయా ప్రాంతములలో స్థిర
ముగ కాపురమున్న కొందరు భూస్వాములును, పండితులును,
జాగ్రత్తముగా జేయుదుల వారు తమ బాధ్యతను నెరవేర్చు
చున్నవలె పాత్రులగుదురని మనవి.

కేశవశర్మ గారు.

వీరును తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి. సమ
ర్థము దొరక రహస్యమును ఆధికారులు వెల్లడించుటకు
నందుటకు వీలలేదని చెప్పుచున్నారు. కాని, పనిని చాలించు
కొని, ఇప్పుడు కానరావలయునుగానున్న రామనాథాచార్యులు
వంటి సమర్థులు లేరా యని వీరు నడిపిరి.

బళ్లెగారు.

ఆధికారుల సాహాయ్యము లాభముగ నుండునని మన
కానినలహరి. అనుగ్రహించుటకు వెల్లడించుటకు ఇష్టమును
రనియు విచారించిరి.

ఆర్. వి. కృష్ణారావు గారు

తనవారిని అధ్యక్షులుగ దొరతనమువారు నిర్ణయించు
టకు ప్రయత్నింపవలెను. వాటికి జిల్లా జ్యోతిషశాస్త్రము అధికార
ప్రాబల్యము కృత్రిమమునున్నది. పాఠ్యమును ప్రాసాదాధిగారి.
వీరును జిల్లా తీర్మానములను చూచిందిన పద్ధతులకు ప్రత్యేకము
వలయునని వీరు కొనుచున్నారు.

చైతన్యము

తాము తంజావూరు నేలములలో నుండగా సముక్తమి
ట్టిల సంబంధములలో నేమి, మామూలు వ్యవహారములలో నేమి
అధికార సభ్యులకు సుప్రసిద్ధి చెందినది వార మరయు
ఇంతకంటె ప్రజలకు ప్రసిద్ధి అధికారములు కలుగజేసే
మార్గము తమకు కనబడుటలేదనియు వీరు నడిపిరి.

కేశవశర్మ

ఇప్పుడో మరొకప్పుడో మార్పుకలిగినది ప్రజల యభి
ప్రాయమునట్లు వీరునుడిపిరి. కలెక్టరులకు ప్రజలతో నెక్కువ
సంబంధమును కలుగ జేయునగా వారికి జిల్లా జ్యోతిషశాస్త్రము
దెండు అధికారములు లేవనడ జేయవలసిని దొరతనమువారి
యభిప్రాయము. స్థానికపరిపాలనము నిర్వహించుటకు జరుగవలసి
యన్నవో ప్రజలకు పాలనమును దెక్కువ ప్రాప్తియును
కలిగింపవలెను. వారు తమ వ్యవహారములకు వారు దిద్దుకొను
నట్లు చేయవలయును. అధ్యక్షులు జిల్లా అధికారియైనప్పుడు
ప్రజలను నిర్వహించుటకు వారి నుండర మాట్లాడుట కిష్టపడరు.

ఎ. ఎన్. కృష్ణారావు గారు.

వీరు తీర్మానమును బలపరచుచు, రామచంద్రారావుగారు
తీర్మానమును తెచ్చి ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరములు వైగా
దాటింది. కాని అప్పటికిని, ఇప్పటికిని మార్పులేదు. బళ్లెగారి
లో నేర్చుకొన్నాము. కే 10 సంవత్సరములలోను కొంతయభి
వృద్ధి కలిగినది. అధికారసభ్యులు తనంతయును సభలకు వారిని
శిష్యాలుగా ఆహ్వానించుచున్నారు. జిల్లా జ్యోతిషశాస్త్రము వర్తించుకానము
అనుబంధమునది ఇప్పటికి 30 సంవత్సరములైనను
ఇంతవరకు అధికారములనుండి వెల్లడించుటను
ఎక్కుకొను మాట్లాడుట ఇందుకు ముఖ్యమైనది. సంగతి
సంబంధములకు విచారణచేసి అధికారిని వెల్లడించుటకు
వెట్టి ముందించెదల నొకడు మామూలుదా? అన్ని జిల్లాలలో
లేకపోయిన కొన్ని జిల్లాలలోనైన తీర్మానములను చూచింది
నట్లు చేయుటకు దొరతనమువారు తిరిగి మోచించవలసివని
కొరెరి.

చివరిసారిగా మొదలైనది.

ఈ తీర్మానమును ముద్రాపించునదిగా తిరిగి మో
చించవలసివని, వీరు చాలమారులు చెప్పిరి. తమకు తంజా
వూరు జిల్లా జ్యోతిషశాస్త్రము శిక్షణ యుద్ధములను గురించి వివరించిరి.
జిల్లా జ్యోతిషశాస్త్రము బట్టెలుకమిట్టిలను గురించి వీరు ఇంకొక విధముగ
చెప్పవలసి వచ్చినది. తంజావూరులో కమిటీ వాగా నేలని
చేసినది. ఇది మరింత యిరుకు పనిచేయుటకు ముందుగా
తీర్మానము ముక్కు యుద్ధము. స్థానికపాలన మరగా యభి
వృద్ధి పొందుటయని చెప్పవచ్చును. బాధ్యతకృద్ధి పొందిగాని,
నిజముగా యభివృద్ధి రాజులదు. కమిటీలో సభ్యులగుండైన
అధికారి సభ్యులు బాగా పనిచేయగలిగినప్పుడు ప్రసిద్ధిచెం
టుగ మాత్ర మొందుట తృప్తికరముగ పనికి ముఖ్యము?

సరసింహ ఆచార్యులు గారు.

వీరు దొరతనమువారికి సహాయము చేస్తున్న దొర
తనమువారు చెప్పిన యాజ్ఞలను సభ్యులు బాగా జవాబు
చెప్పిరి నడిపిరి. తీర్మానము సభ్యుల ఆమోదమునకు వచ్చి
నపుడు చాలమంది వ్యతిరేకముగా మాట్లాడుటచే ఒకపోయింది.

సానిటరీ బోర్డును గురించిన తీర్మానము.

గవర్నరు గారి యధ్యక్షతన కేంద్ర కానసభ తిరిగివారమున
సమావేశమైనది. ఆసభకు ముఖ్య అధ్యక్షులుగా వేళ తాము
జనపాదించవలసినట్లు తెలిసిన తీర్మానమును ప్రతిపాదించకనే
రద్దుచేసికొనవలసి వచ్చినది. ఆ తీర్మానములకు ముందు
కేంద్ర తిరిగి వారిని నుపపాదించవలసిని గవర్నరు గారు
తెలియజేప్పగా, గా. వి. ఎన్. కేశవశర్మారావు చెప్పి
పురి రాజమహార కళాశాలకు తిరిగి యుద్ధపించిన తీర్మాన
మును, గా. వి. వి. సరసింహారావుగారు సముక్తమిట్టిల
నియమకమును గురించియు, రివిన్యూరని మేజిస్ట్రేటుల
గుడ కలిపి వాచుకొనుచున్న మేజిస్ట్రేటుల సు
ఖ్యుల కిగించు విషయమునకు నుద్దేశించిన చెండు తీర్మానము
లను నుపసంహరింపజేసిరి.

పారిశుధ్యసంఘము.

గా. రామచంద్రారావు గారు.

పిమ్మట గా. మోచర్ల రామచంద్రారావు గారికి
తీర్మానమును నుపపాదించిరి.

“ఇతర రాష్ట్రములలోని సానిటరీ బోర్డు (పారిశుధ్య
సంఘము) లోని ప్రతి సానిటరీ బోర్డును గూడ సంస్కరించి,
దీని కార్యవర్గమును గూడ కలమునీటిని విస్తరించి,
సరియైన జీతముచ్చి యుద్ధపించుచు బుచ్చెయ్యగల కార్యవర్గము
ఈ బోర్డులకు నియోగింప జేయవలెను.”

తీర్మానమును నుపపాదించుచు గా. రామచంద్రారావు గారు
పారిశుధ్యశాస్త్రమును విషయమున ఇండియా గవర్నరు మెంటు
వారి సిఫారసులకు నుపపాదించిరి. పారిశుధ్యసంఘము లొక
వరకును సలహా సభ్యులుగా మాత్రమున్నది. కార్యవర్గము
ఇప్పుడు మాట్లాడుచు వారికి లేదు. ఈ మాట్లాడుట వారికి
నగునని ఇండియా గవర్నరు మెంటు తీర్మానించి యున్నారు.
మరియు ఈ పారిశుధ్యసంఘములలో అధికార సభ్యులను
పక్క మెంతమాత్రమును లేదు. ఈ విషయమున గూడ ఇండియా
గవర్నరు మెంటువారు కలగజేసికొని, పారిశుధ్యమున అధిక
కార సభ్యులుగా వుండుట యుద్ధపించిరి. సరియైన జీతముచ్చి
యుద్ధపించుచు పారిశుధ్యసంఘములకు చక్కబర
యట కొక కార్యవర్గము నియోగింపవలయునని సలహా
ఇండియా దొరతనమువారి చేతి నున్నది. వారింతటితో నా
గక, ప్రస్తుతమున మన ప్రాంత ప్రభుత్వమువారు ఈ శాఖావిషయ
మున చాలమందరి అధికారమును చాలవరకు పారిశుధ్యసంఘ
ము వారి పరమచేయనకుననడ వారు సలహా చేసియున్నారు.
కావున వైతీర్మానము అన్ని విషయములందును ఇండియా
దొరతనమువారి సిఫారసులకు నుపసంహరింపవలెను. మన
రాజధానిలోని పారిశుధ్యసంఘమును ప్రస్తుతమున డి. పి.
డెవెల్పు. వెడ్డెల్ల జివీయరు, సర్దుచురజులకు, మునిసిపల్ డిపా
ర్టుమెంటు సెక్రటరీయకు సభ్యులుగా నున్నారు. ఇతర రాష్ట్ర
ములలోని సంఘములకుంటే వీరి మాట్లాడుట చాల తక్కువగా
నున్నది. ఇచ్చిసానిటరీ బోర్డులన్నిటిని సానిటరీ ఇంజనీరేతయు
రుచేయుచున్నాడు. వారిమంతయుచేయు సభికాదు. చిట్టిది
గురవర గవర్నరు మెంటువారి చేతిలో నేయున్నది. “మనకు
యన్న” (రోడ్డులమీదకు, దీపపు వసతి మొదలగు చిల్లరపనుల)
విషయములలో అంతకుంత అసభ మెక్కుడవుచున్నది. ఈ విషయ
లన్నియు అధికారి శాస్త్రములకు సానిటరీ కమిషనరులయొక్క
యొ సానిటరీ ఇంజనీరులయొక్క చేతిలో నున్నది. సజీ
వసతి, (డ్రైయి నీటి (యొకటి కావలయు) మున్నగు “మేజిస్ట్రేటులను”
(వెడ్డెల్లము) విషయములకు పరిశీలించుటకు వారిని గురించి
తమయభిప్రాయములకు వ్యక్తపరచుటకు పారిశుధ్యసంఘము
వారు మాట్లాడుకొని యున్నారు. కాని వీరు సలహాబుచ్చియు
గవర్నరు మెంటువారికి బాగాలుకావలసి యున్నది. కావున మేజి
వరకు విషయములకు మన రాజధానిలోని పారిశుధ్యసంఘ
ము కేల సలహా సంఘముగా నుపపాదించుకొనవలెను. ఇట్టి కల
ప్రయత్నము నుపసంహరింపవలెను. ఈ సంఘమువారు
ఈ సంఘమువారు గేంతి అసభములకు పరిశీలించి వారి
వ్యయమునకు అతి తక్కువ రూపములు వెచ్చింపవలసియుండు
నని సలహా చేసియున్నారు. ఈ మొత్తములూ రూ. 813000
లను గాని: టుచేయుటకు సంఘమువారికి కలపవలసింది. మిగిలిన
మొత్తపు గ్రాంటు అంతయు గవర్నరు మెంటువారి పర్యాయ
చరమునకే పాత్రమునది. ఇతర రాష్ట్రములలో పారిశుధ్య
సంఘసాంఘికములు లిట్లులేవు. సంయుక్త రాష్ట్రము సంఘ
మిట్టి కల విస్తరింపజేసిరి. పంజాబు, బెంగాలు రాష్ట్రములలోని
సంఘములయొక్క సాంప్రదాయములకు విస్మయమునకు
కూడ చాలవరకు సుస్థిరపడినవి. సంయుక్త రాష్ట్రముల
లోని సంఘము కేల సలహా సంఘము కలకాక కొంతకార్యాధి

కారమునుగూడ గలిపియున్నది. వ్యయవిషయములను చర్చించి
గాని: టుచేయు సభికాదు. ఆ సంఘమునకు నోసం
గలదింది. వీరు సానిటరీ నుపపాదించుటకు అయా రాష్ట్ర
ముల పద్ధతులను యెచట అరలించివలయునని కాదు; ఇచ్చి
సంగతి సంబంధములకు బట్టి యెల్లు విస్తరించిన బాగుండునో
యెల్లుల చేయవచ్చును. కాని వై తీర్మానమును ఆమోదించిరే
ని, మన పారి శుధ్యసంఘములో అసభికాదులకు గూడ సంబం
ధము కలుగ జేయవలయును. ప్రత్యేక కార్యవర్గము నియమించు
నరసము సానిటరీ పనులకు ఈయధ్య ఆలస్యమైన తెరగు శాఖ
చించినవో వంతయు వ్యక్తముకావలయు సానిటరీ పనులకు అవ్య
వధిగా జరుగవలయు ననినవో ఈ శాఖ ప్రత్యేక కార్యవర్గము
దుట యనవలయు. అని చెప్పుచు తీర్మానములలోని సవరణము
ములకు విశేషించి గా. రామచంద్రారావు గారు విరమించిరి.

గా. దాక్టరు నామము

సానిటరీ పనులు ఇట్టి కల సంతకంకల అధికమునున్న
విషయము వాటికి వారినిర్వహించుచు ప్రభువునున్నదియు
ఎప్పుడొకప్పుడు వెనుగు ముందెడి ఈ కార్యవర్గము సామర్థ్య
ముతో జరిపించుటకు ప్రత్యేక కార్యవర్గము అసభమునయొ
నాయుగు గారు ప్రత్యేక కార్యవర్గము నియమించుటకు గురించి
చెప్పిరి. పిమ్మట, అధికార సభ్యులకు పారిశుధ్య సంఘము
లోనికి జేర్చుకొని నిచ్చు విషయమును తీర్మానముగా, యుక్తి
యుక్తముగాను వాదించుచు, ఇతర రాష్ట్రములలోని అధిక
కారులు అనుభవించుచున్న సమస్యలను మాట్లాడుచు ఈ
రాష్ట్రములలోనివారుమాత్ర మేల ననుభవించవలసియుండెడిది.
అన్ని రాష్ట్రముల కిదివరకు అనుభవములనున్న మాట్లాడునైన
మొదలుపు డెడుగవో గవర్నరు మెంటు వారి పట్టెని వానినిచ్చు
టకు వెనుకీ యుండును. నిజముచేత మన గవర్నరు మెంటువారి
యందు ఏ అభిప్రాయమునకును లేకపోయినను, మొత్తము
మీద మన అధికార సభ్యుల పరపతి మాత్రము చెడుచున్నది.
ఇతర రాష్ట్రములందఱును మనవారి కెక్కిరించుచున్నాడు.
వారిమంతయుచేయుచున్నాడు. మొదలగుచున్నది. గడియ
లేవకుటచే, వారి యాధికారము వారు చూచుకొనుచు,
పురోవృద్ధి కారణము ప్రతి యుద్ధమునకు మన రాష్ట్రాధి
కారులె వెనుకంజ చేయుచుండుననియు, మన యాధికార
సభ్యులు అసభ్యులయ్యువారు పోలేన చేయుచుండును. మన
అధికారుల లిట్టి పోలేనకు పాత్రలుగాకుండ జేయుబాధ్యత
మన రాష్ట్రాధికారులకుండు నున్నది. ఈ బాధ్యతను నిర్వహించు
నట్టి మనసమునే ప్రస్తుత తీర్మానము నిర్వహించుచున్నది. కావున
మనచెప్పి పురి గవర్నరు మెంటువారు ఈ తీర్మానమును స్వీక
రించి తీర్మానమును సమజముగా నిర్వహించుట గాత్రము
కొనుచు గా. రామచంద్రారావు గారు విరమించిరి.

గా. శివస్వామి ఆచార్యులు గారు.

గవర్నరు మెంటు తరపున జవాబు చెప్పుచు ఇతర రాష్ట్ర
ములలోని అధికారులకుంటే మనకు: అధికార సభ్యులకు మాత్రము
వారకు అభిప్రాయము గవర్నరు మెంటువారి కిటుమంతయును
లేదని గా. శివస్వామి ఆచార్యులు గారు వాదించిరి. పారిశుధ్య
సంఘములలో అధికార సభ్యులకు జేర్చుకొను వాచారము
ఇతర రాష్ట్రములలో చాలవరకు అనుభవము వెట్టిబడినది
మూల వాస్తవము కాదునను, నిజము చేత అట్టి ఆచార
ములకు కొంచెం రాష్ట్రములలోని వాచారము మున్నదిని
గా. శివస్వామి ఆచార్యులు గారు విశదపరిచిరి. బంగాళములోను
సంయుక్త రాష్ట్రములలోను అధికార సభ్యులు పారిశుధ్య
సంఘములలోకి దీర్చి నుపపాదించిరి. బంగాళపు పారిశుధ్యసంఘము
నకు ఇంకొక కార్యాధికారులు లేనేలేదు. బొంబాయి, బర్మా,
తూర్పుబంగాళము, ఆస్సాము, పంజాబు మున్నగు, రాష్ట్రము
లలోని సంఘములన్నియు కేల సలహా సంఘములయ్యున్నవి.
వారిలో నొకటి అధికారని యుక్తము లేదు. ఇతర రాష్ట్ర
ములలో నితిగతులకు బట్టి ప్రస్తుత తీర్మానము ఆమోదించక
పోయినను, పారిశుధ్యసంఘములో అధికార సభ్యులుండట
కుల గలగవన్న లాభమును కనపడదు. గా. ఆచార్యు
గారు తమయభిప్రాయమును వ్యక్తపరచి ఇతర రాష్ట్రములలో
ఆచరింపవలయునుగాని కార్యములన్నిటిని మనమాచరింపక
పోయినంత మాత్రమున మన మొత్తముమీద వారి కంటె
వెనుకబడి యున్నామని యుచుకొనుట తప్పు. మంచి నీటి వసతు
లకు, మురుక కాలువల యొగ్గాలులకు కిట్టి నీటి ముట పారి
శుధ్య సంఘముల యభ్యు విధియై యున్నది. ఈ విషయము
లలో అధికార సభ్యులు చేయవల యుపకారమేమి కలదు?

(వీరి తరువాత అనుబంధముచేటి మూడుము)

విషయానుక్రమణిక.

| | |
|----------------------------|-------------|
| జాబితా | 2 |
| లాహోరుకు (కేసు, సమాచారము) | 8 |
| చెన్నై ప్రభుత్వ విద్యార్థి | 4-5 |
| ప్రధాన వ్యాసము | |
| ఆంధ్రోద్యమము - దత్త మండలము | 6 |
| బిట్టు, స్థానిక వార్తలు | 7 |
| విరోధా మహాసంగ్రామము | |
| విదేశాంత వార్తలు | 8-9 |
| ఇంగ్లీషు కలెండరు | 10-11-12-13 |
| గామరస్తాలు | 14 |

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 29 వ తేది

సోమవారము

ఆంధ్రోద్యమము

దత్త మండలములు.

దత్త మండలముల విద్యార్థి సంఘము వారు ఆమండలముల స్నాతకులకు స్వాగతమిచ్చు నిమిత్తము కడచిన శనివారము సాయంత్రము మొత్తము జరుగవలయుగా జరిపిరి. ఆతరుణమున గా. కేశవ పిళ్లెగా రిగ్రాహనాధిపత్యము వహించిరి. సామాన్యముగా స్నాతకులకు స్వాగతమిచ్చు సందర్భము విందులకు ఆటలకు పాటలకు తానలము కొంత పెద్దలగునారు స్నాతకులకు బోధనలు పుటయు స్నాతకులు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటయు మున్నగు నేతికవిషయములు ఉపన్యాసరూపమున జరిగి చుండును. కాని మొన్నటి దత్త మండల సమావేశమున నెవ్వరి యుపక్రమము మీదనో తెలియదు "ఆంధ్రోద్యమము - దత్త మండలములు" అను విషయమును గురించి అబ్దుల్ లతీఫు గారను ముఖ్యమంత్రిని బట్టి నే మొక యుపన్యాసమును జరిపించిరి. ఆ యుపన్యాసము నిచ్చుట విచరించుట యనవసరము. అందు ముఖ్యోద్దేశము ఉత్తర సర్కారులతో దత్త మండలముల సంయోగము నంది నది చేయుటవలన ఫలములుగలవారి దగుటయే. 'ఆంధ్ర' యని జాతీయ సూచకపదము వాడుటను గురించి చెప్పుచు నిజముగా నాచారికి చేరినవా రెందరో యుండరని ఆవిద్యార్థి వాక్కు చెప్పును. ఆంధ్ర మండలము సమకూరిన దత్త మండలములకు రాజకీయముగా గాని, ఆర్థికముగా గాని ఏమియు నుపయోగ ముండదని యభిప్రాయ పడెను. ఈ యుపన్యాసమునకు ప్రత్యుపన్యాస మువసరమని సంఘపు కార్యనిర్వాహకు లభిప్రాయ పడి గా. హరినర్సయ్య త్రయ రావుగారిని ఆ పనికి నియోగించిరి. అధ్యక్షులు మరయొక చోట పని పెట్టుకొని వెడిరిపోవు సుదేశమున తమ్ముకు తొందరకరము చుండుటచే తాము మరయొక సమయమున విపులముగా చెప్పవలసి యుండురని చెప్పి అబ్దుల్ లతీఫుగారి మూడు లోపములను చూప సమకట్టిరి. ఆంధ్రుడు అనుమాటకు సర్థము నుపన్యాసకులు సరిగా నిర్వచింప లేదనియు, జాతీయ దలంచుట ఈ సందర్భమున పొసగదే పొసగదనియు సర్వాంధ్రోద్యమమునకును మూలాధారములు దేశభాషయు ఆ దేశభాష వ్యవహరింప

బడు భాషాభాగము ననియు స్పష్టపరచిరి. అట్టి భాషాస్వరూపము కల దేశభాషమున నెవ్వడు స్థిరపాస మేర్పరచుకొని తన సర్వస్వమును అచ్చటనే కల దని తలంచునో నా డాంధ్రుడని నొక్క చెప్పిరి. భాషాప్రాముఖ్యము విషయమున గా. సర్ హరినర్సయ్య అంతటివారే దేశ భాషా మూలక విద్యవిద్యాలయములు కారలము ననినప్పుడు ఉపన్యాసకులు అంగీకరింప కున్నను సప్తములే దనిరి. ఆర్థికలాభములను వ్యాపారసౌకర్యములను గురించి విమర్శించుచు నెరింగినవారు ప్రాంతవ జాతీయాభివృద్ధికి చాంబులు, కరాచీ, కల కిత్తాయను నీమూడు రేవులును సంతచాలకయుండుననియు విశాఖపట్న ముంధ్రదేశమున కెంతయుపయోగకరము కానుండననియు తెల్పగలరని తెలియ జేసిరి. భాషాధార ప్రవృద్ధి యంగీకరించునెడ రాష్ట్ర మను నాకర్మము తప్పదనియు చేతనగునని సంఘీభవించి ఆయాదర్శమును చేరుటకు ప్రయత్నింప వలసిన దనియు నుద్ఘోషించిరి. గా. కేశవపిళ్లెగారు అబ్దుల్ లతీఫు గారి యుపన్యాసమును ప్రశంసించి తాము ఆ ఆంధ్రోద్యమమునకు సానుభూతి కలవారే యనియు ఆంధ్రరాష్ట్రము ఆదర్శముగా మంచిదే యనియు వాదనార్హమైతమిచ్చుగాను 'ఆంధ్రుడను' శబ్దమునకు నిచ్చిన నిర్వచనము ఉచితమున దనియు నుడిచిరి. కాని ఆవలను ఈవలను సర్థముచేసి కొన జాలనివారు తప్పు ద్రోహులు బట్టియ ముకుట చేత ప్రాంతవ జాతీయ సమస్యకు నైపుణ్యము లాటకములు కలుగ నీయకుండుటకయి ఆంధ్ర రాష్ట్రవర్తన తేకుండుట కార్యపరు లగు తమవంటి వారి యభిప్రాయ ము తెలియజేసిరి. గా. కేశవ పిళ్లె గారింతదూరము శ్రమచేసినందులకు ఆంధ్ర దేశము వారికి కృతజ్ఞత చూపవలసినదే అయినను నొక్క విషయము మాత్రము ఆంధ్రదేశము కేశవపిళ్లెగారివిషయమున అచ్చత మగు నాశ్చర్యము నందక తప్పదు. వారు మన ప్రతిభులలోని స్వతంత్రతకులలో స్వతంత్రతకు లనియు ధైర్య వంతులలో ధైర్యవంతు లనియు తాము మంచిది యని నమ్మిన యాదర్శమును ఫలవంత మొనర్చు దీక్షతో పట్టుత్వము కలవారినియు నాంధ్రలో కము వారిని గౌరవించు చుండుట వారికి చెల్లిన యుండకపోదు. అట్టి సందర్భములలో ఆదర్శము నంగీకరించిన పిదప రెండువైపులకు సర్థముచేసి కొననివా రున్నారని పిళ్లెగా రభిప్రాయపడువా రగుదురే అట్టి యర్థమును బోధించి అజ్ఞానులను విజ్ఞానమున బడవేయుచు రని బోక మొదలుచూచుచు గాని, నాయకులు అందులో కేశవపిళ్లెగారి వంటి వాయకులు, ఆదర్శవిజ్ఞానమును వ్యాపింప జేయక విడుదలై రని ఎదురుచూశడు. ఈ మాత్రము గా. కేశవపిళ్లెగారు గ్రహింపజాలరని మే మునుకొనువారము కాదు. ఇప్పటి వైదుమ్యము మరల నాలోచించి ఆంధ్రరాష్ట్రములో గూడిన యాంధ్రోద్యమమును సహృదయులనుండి సంగ్రహించి సరియైన మార్గమున నడి ప్రాంతవజాతీయ తకు ముఖ్యాధారముగను స్థానస్థులకు వెంటనే తోడ్పడి అంగీకరించిన యాదర్శమును నితర విషయములందు జలెనే ఉండులోను గా. కేశవ పిళ్లెగారు ఫలోన్ముఖమునకు చెచ్చిన వారైరను కీర్తి గడింతురుగాక శుని కోరుచున్నాము.

స్థానిక వార్తలు.

ప్రాంత అదృష్టవశము. ఆ దేశపు చరిత్ర నెరింగినవారికి నితీవల నాదేశ మంతవిచిత్రభంగి నాధికముగా బ పడి యుండినదియు తెలిసియే యుండగలక. 1870-వ సంవత్సర ప్రాంతమున ప్రాంత అంతఃకలహములచే నేని ఇతరవిధములకేమి చికాకుపడియుండెను. దుర్బలత్వమునందీయుండెను. అదే సమయ మనుకొని జర్మనీ ఆ దేశముమీదికి నెత్తి పోయి అచిరకాలమున నోడించి ఆరుమాస కోట్ల ప్రాంతకుల నపరాధముగా గోరెను. అప్పటి అధ్యక్షుడు ఎంజీ ప్రయత్నించి ఆ యపరాధమును నైదుమాస కోట్లకు తగ్గించుకొన గల్గెను. అనగా మొత్తము మూడుమార్ల కోట్ల రూపాయలు ఈ రీతిగా జర్మనీయెత్తించి తమభూమిని దుమ్మున గలుపుటకు క్రూర హృదయమున ప్రయత్నించుటలో ప్రాంతదేశపు ఆత్మశక్తి విజృంభించెను. 1870-వ సంవత్సరము జర్మనీ వైచిన యపరాధమునకు మెప్పుకొనిన ప్రాంత కభుత్వమువారు 1871వ సంవత్సరము జూను మాసమున నూట ముప్పది యైదుకోట్ల రూపాయల యప్పుడు ప్రజల నుండి కొనిరి. అ.తకు రెట్టిపు నియమిత కాలమున ప్రభుత్వమువారి బాకీ నము చేరెను. సంధి ప్రకారము జర్మనీ ప్రాంతను కొంతభాగమును నీ యపరాధము చెల్లుబడువరకు నుండకొనవలసిన స్టేట్స్ యుండెను. 1873-వ సంవత్సరము మార్చి మాసములో కలనే యపరాధ మంతయును చెల్లించబడియెను అప్పుడు నేటియుద్ధారంభమున మనకు వినవచ్చిన వర్తను తెల్సొస్తులనుండి కడకటి జర్మను సైన్యములు వెడలిపోయెను. నాటినుండి యు ప్రాంత అంతఃకలహములను మూచుకొని దుర్బలత్వమును నశింపజేసి కొనుచు దివ్య నాను నభివృద్ధియగు నాధికపరిణామంపుదెరువునుబట్టి ప్రస్తుతయుద్ధము ప్రారంభ మగునప్పటికి ఆర్థికమున సీకోకమున ప్రా. సుకంటెను బలవత్తరమగు రాష్ట్రముండినది కాదు. బంగారునిలవ యనిన నచ్చటనే చూడవలసి యుండినది. యుద్ధము వదునైదుమాసములు నడచినపిదప ప్రా. సు ఆర్థికముగా నెప్పటి ప్రాముఖ్యమునే యంది యున్నదని సూచించుటకు మాత్రమేగాక పరాసు ప్రజయొక్క యదృష్ట రణోత్సాహమును సామన్యసామాన్య విజయ విశ్వాసమును స్పష్టపరచి ప్రజాసత్తాకమున ప్రతిమాన పును ప్రభుత్వము వారితో సంతృప్తార్థ మగు నైకము నొందగలడను గూఢతరతత్వమును ప్రదర్శించుసంభవముకలజరిగినది. ప్రభుత్వమువారు యుద్ధనిర్వహణమునకుగాను అప్పుడవ్యయమును ప్రజలనుండికొరగా మొకటివనము 1200 కోట్ల రూపాయలు క్రమస్థురింప బడినవి. ఈ గార్త వినినప్పుడు ఇదియు నొక్కనాటి చరిత్రయని జ్ఞానక ముంచి కొనిన యచ్చును పేదరికమునకు పుట్టిల్లగు నీ దేశమున నెనసించు మనకు విషయ జరిగి యుండు నా యు సంతయము. ఈ యుకలయొక్క మహత్వముచేత తట్టకపోదు. అయిన ప్రా. సులో ఇంత మొత్తమూ యని తంపెట్టువారే లేరు అంతఃకల హముల వీడి నాడు పరాజయమున కపరాధముగా తమ సర్వస్వము నెదురొడ్డిన పరాసువారు నేడు విజయకాంక్షతో విజృంభించి యేకమనస్కులై ఇది విజయ ఋణము విజయ ఋణము రెండు రండని యొండొకటి జీ కొనుచుకోట్లకు కు చేరులై ప్రవాహమువలె ద్రవ్యమును దొర్లించుచున్నారు. ఈ ద్రవ్యప్రవాహమునను నీ రూపముం చాల్చిన పరాసువారి ఆశోక్తాహ ప్రవాహమునను మూర్ఖాభిషిక్త నిరంకుశ చక్రవర్తి పరిపాలితంబగు నా జర్మనీ యింకను నెంతోకాలము కొట్టుకొని పోక నిలుచునా యని ప్రశ్నించుకొనక యెవ్వరును నుండజాల రని నమ్ముచున్నాము.

దేవుడు మహానభ - అనిబీసెంటుమగారు.

అనిబీసెంటుమగారు మరల నొకపర్యాయము జేసి మహానభా సమస్యయెవల తుదవృద్ధియగునట్లును మే మెంతయు పరిశీలించుచున్నాము. ఈ హోమయూరీల సందర్భమున పెద్దపదముచేయు డిద్వివ యభిప్రాయమును ననుసరించు నుద్దేశమున కొందరు అభిప్రాయభేదములను సహించజాలనివారై ప్రవర్తించుచుండుట సరికాదనియు భేదాభిప్రాయము ఇచ్చింతమాత్రమున నెవ్వరును జాతీయ కార్యావస్థలుగా గణించబడరాదనియు జేసియుచునభిప్రాయముగా తీర్మానించుచున్నామని పేరువారును అతనితో నేకరీతిని నమృతములు గలనారును, అనగా హోమయూరీల పక్షమునారును ఆ తీర్మానమును ఇరసావహించు యానిర వ్రాయుటమాత్రమే కాక ప్రస్తుత దేశముచునభిప్రాయము కూడ కొంత వివరించినారు. ఇప్పటి దేశముచునభిప్రాయము తానాభిప్రాయముగా నున్నదట! ఉత్సాహభంజకమని యాచుట కలసలాధములేదట! దేశముచునభిప్రాయము చేసినవారును బహు ఇసుంఖ్యాకులు బలవిహీను లగుచేత నీగతి సుభవించినదట! ఈ సుమ్రెంగియగు ను మా దృఢాభిప్రాయము. అంతచేత నే ఇట్టి బలవిహీనులు జూబురై లేక క్రొత్తసంఘమున పరువులను చూచుచుండుట బహుహోయ సంకల్పముత్రమున హోమయూరీల కార్యకర్తలు కాజాలదనియు మొదటనే వ్రాసెడిమి. ఇట్టి పరిస్థితులకు ప్రతికారము గావడ అనిబీసెంటుమగారి తేలియజేసినారు. బహుళ సౌఖ్యావలంబి జీవిత విజృంభించునట్లు చేయుటయు దేశముచునభిప్రాయ సంస్కరించి ప్రజాభంజక మొనర్చుటయు నెరసరములట! ప్రజానురాగము గల నాయకు డెంతో కాలము బహుళ సౌఖ్యులకు పోషకమైన యననము లేదట! పరాజయములే విజయమునకు మార్గములు కాగలవట! ఈ నాకృత్యములలోని యర్థము మాకు చక్కగా బోధపడిన దనిగొనుచు. అనిబీసెంటుమగారి రాక తీర్మానము చేసినానని రిజుట నున్నది. దేశముచునభిప్రాయము తానాభిప్రాయమును రీతిని వారు తిప్పక పుత్రము చేయ గలరు. ప్రజాకు రిజుటగా నాప్రతిష్ఠాపన పరిచేయుటకు తగిన సుస్కారముల విషయమున వారి నిరంతరము ఆదోళన జరుపగలరు ఇందులోనే దేశముచునభిప్రాయము చిరగ్రాముతకలములను మరల జేర్చు ప్రయత్నము మిడిమిడియైనది యభిప్రాయ పడుచున్నాము హోమయూరీ గవినంతమాత్రమున ముందంజవేచిన దేశముచునభిప్రాయము తీసికొనినట్లుగాను తలపెట్టుచుండు కార్యములను జంపకలేదు లేక తోడ్పడుచు లేని మన మహా ప్రతిష్ఠాపనకు పూజము పోషనవారి కుట మా త్రిమే కాక హోమయూరీ లింపని గూడ దేశముచునభిప్రాయము చే జేయించినవారు కాగలరని నిస్సందేహముగా నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్ర పురోవృద్ధి సంఘము

ఉత్తరసర్కారుల పురోవృద్ధిసంఘము యొక్క నాన్విక సమావేశము నూతనముగ నాసంఘమువారిని "ఆంధ్ర పురోవృద్ధిసంఘము" పేరు గల కలివాసంబునందు చెప్పియుండుట మూలమునందున జరుగవలసినది. రావుబహద్రుల పి. త్యాగరాజుశ్రేణి గారి రధ్యక్షతనవిహించి. వారు చిర కాలమునుండియు చెప్పి పురోవృద్ధి సమస్యను తిమిళపరిసంబలముచే నాప్రయత్నములు- సాంధ్యభియానములు సంప్రదించు గలిగియున్నారని వాస్తవికములను నిశ్చయమొంది- ఏమేలును సమూహకేసులును గోచరములయిండు యంతానా వా బాయును గోచరమొంది- రియూమి ౧౦౦౦మంది విద్యార్థులు నుహాజనా సభించుచుండు- ఎప్పుడంటే పురోవృద్ధి లాసంగబడినది- గీతములు పాడబడినవి- నాటకములు వ్రేలబడినవి- బడినవి- స్వస్తి వాచకములు లులపాడక పడినవి- మాస్టిఫామికి స్వస్తి వాచకములు లులపాడించుచు గా. క. బ. కృష్ణారావు గారి రాధ్యక్షతన రాజ్యము స్వరాజ్య స్థాపనము కలహలములు గా ప్రతిష్ఠాపనకావం చెప్పియుండిరి. ఆగా) సవాధిపతియును రామచంద్రారావు పంతులు గారును స్వాతంత్ర్య సేనావిధులను పరిశీలించి. ఆంధ్ర స్వాతంత్ర్య సంఘము తగినరీతి పుష్కరిత గావించుట గల కారణములు తెలిసినట్లు. ఆలోచనలను దీర్చుట కాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపితమగునంతవరకు వదిలించుడక శ్రమపడిన గాని పురోవృద్ధి మేధవులు చెప్పి పురోవృద్ధి స్థాపనముల నేర్పరచుకొని యుండుట గలరు. ఉద్యోగ్యవ్యాపారాధి మైగవసించెడి ఆంధ్రయువజనులు గలరు. విద్యాభ్యాసమునై వృద్ధి సమస్యచే విద్యార్థులనేయు గలరు. మీ పరస్పర సాహచర్య మాంధ్రోద్యమపుష్టికి సాధనము గాగలదని

మొన్నటి సమావేశములకు వ్యక్తమైనది. సంకల్పమునకొకసారి యుద్ధమున నిట్టి సమావేశము గలగుట శుభముచకము కాని ఇట్టి సమావేశమును సంకల్పమునకు దురదృష్టవశాత్తూ నేకపర్యాయములు జరిగినగాని భిన్నమండలములైన-యంధ్ర ప్రదేశము గల యభిప్రాయము లంతరించి ఆంధ్ర పురోవృద్ధి సంఘము పురోవృద్ధి కరము గావాలను. ఆంధ్ర యువజనులను విద్యార్థులను పురోవృద్ధి కరమైనదని భిన్నమండలములను యభిప్రాయములను వదిలి ఆంధ్ర పురోవృద్ధి సంఘాభ్యుదయమునకై వారి కేక్కినావర్తనములను వినియోగించుటకు వాగ్ధియును.

దత్తమండల కళాశాల.

ముందు ఆగోచింపబడవచ్చుననుభవము ప్రభుత్వమువారి ద్వారాను నుక ప్రజాప్రతిఘటన నిన్నటి కానవచ్చును ఇరసా సమావేశ సమయము జన్మించవలసిన కొన్ని తీర్మానములను పంపించుకొనిరి. అందులో దత్తమండల కళాశాలకు సుబాధించిన తీర్మాన మొక్కటి కలదు. గా. క. రామాయనాచార్యులవారు ఆకళాశాల అంతరపురము: క బల్లారిలో నుంచవలసినదని ఉపసాదించుచుండిరి. బల్లారి యసంతృప్తములు విషయమున మేమిరివరకే యభిప్రాయించుచున్నాము. గావున నిప్పుడా విద్యుత్కానిది దిగవలయుననను కానరాదు. వెలక్కిందట ప్రభుత్వమువారు విషయము తీర్మానించి అంతరపురములో కళాశాలను స్థాపించుట తగిన యుష్కము నార్యములకు విద్యాకాళాధికారి పూనుకొనవలసినదని యుత్తరపురమే. అట్టి పురోవృద్ధిలు జరుగుచున్నచో దత్తమండలములలో విద్యావ్యాపక కార్యముల గోచరమందవలయుననుచున్నాను. నేను రామాయనాచార్యులవారి తీర్మానము రాబోవు జనవరి ఫిబ్రవరి ములవరకు నాపురము చేయబడుట చూడగా ఒకవేళ కళాశాలావనకు ప్రయత్నములే యారంభము కాలేదాకా చనుమాను జరించుచున్నది. ఈ యుమాను బలములకు కారణముకలదు. దేశమంతటను విద్యావ్యయములు తాతా లికుగా తగ్గించుట ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యము తెలియవచ్చుచున్నది. మనవిద్యాకాళాధికారి ప్రభుత్వమువారు తగినంతవరకు వ్యయముల తగ్గించవలసినదని కోరుచున్నా ఇంకను ఎన్నియో దినములు గడువలేదు. బొంబయ రాజధానిలోను నిట్టి యుత్తరమే మంజూరయినదని నేటిరెం. నాన్దతెలుపుచు చేయుచున్నది. ఈ కారణముచే దత్తమండలములపేరు చెప్పకప్పటికి పురము నోటికందవలసిన దాగూడ దుర్భిక్షములలో నధికమనకును రీతిని నీ యుద్ధపుట్టా దివచ్చి కొంతకాలము రక్తకేతు నదృశ్యమొర్చినదాకా సంతాపము కలుగుచున్నది.

తూర్పు ఆఫ్రికా

కొంచెముచుమించు పూర్వముగా జర్మనీ యధినికేతకలన్నిటిని మిత్రతంత్రులవారు జయించినారటకు మామహా తెగరుదురు. అందులో నిర్మతి ఆఫ్రికాను దక్షిణాఫ్రికా (దక్షిణ ఆఫ్రికా)నికేతకములు అనగా ట్రాన్స్ వాల నెటూలు వాల బోధాగారి యాజమాన్యమున సంపాదించిరటయు తెలిసినంగతియే. ఒక్కతూర్పు ఆఫ్రికాలోయూరేషియా లో బహుకాలము జరుగుచుండుట ను నికను నెంతో సాధికక కాకయుండుటయు మాఖ్యముగా మనమొందకవచ్చును జర్మను బలములకు నెరుపడి పోకొకటయై ప్రవర్తించుచుండుటయు సుభవించుచున్నది. తగినసహాయము చేపట్టిక పంపబడి యుండునని ఎప్పుడో ఆ ట్రాన్స్ వాల తీర్మానము సమక్షమునందును. కాని యుద్ధరంగములలో నదియున్న మైదరియు గాను. యుద్ధరంగములలోని మోరుక కేధముగా నైనను సామర్థ్యమందియును గాను. కావున నాయధినికేతము వై దృష్టి యెత్తుకొని నెట్టొకిని ప్రపంచము యుండలేక. ఆంగ్లవంశికలలో కొన్నిట యుఖ్యముగా ఎంతైక్విట్రూ లో తూర్పుజర్మను ఆఫ్రికాను జయించి మొందవలసినది నధినికేతకము ఇచ్చివేసి మొందవలసినది యధినికేతక క్షయమున దీర్చవలసినదని ప్రాయమున్నును మొందవలసినది సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకై దృష్టి యిచ్చి యుఖ్యరంగములకు బోవుచుండుచు. నేటివార్తలలో నొక్కదాని నకునించి తూర్పుజర్మను ఆఫ్రికావైకి తిరుగుట నేటూట్రాన్స్ వాలలలో వైవిధ్యము జేర్చుచున్నట్లు విచుచున్నాము. నిర్మతి ఆఫ్రికాలో నొక్కరంగున నిర్మతి జయించి దక్షిణాఫ్రికా అధినికేతకమును మన మొందవలసినదియు తోడవలసినదియు తూర్పుఆఫ్రికానువ్యవస్థ త్వరలో విడిపోవునట్లును సుదేహము లేదు. నిన్నటివరకును మొందవలసినదిగవించి మానోదములు మొందవల యధినికేతకము కానుండు భాగమును మొందక మీరులోనే తోర సంపాదించవలసినట్లు మహాశుభముచకము

శ్రీజయపురము మహారాజా గారు:—ఈ 276 లేదియధ్యాత్మము 11x౧౦లకు శ్రీరాజా గారు గవర్నరుగారిని జూచుటకు గవర్నరు మెంటు హాసునకు వెళ్లిరి. గవర్నరు గారి ఎయిడికొంపు రాజా గారికి స్వాగతమొసంగి వారిని లోపలి కిలిమిచుకొని వెళ్లిరి. శ్రీగవర్నరుగారు రాజాగారును 15 నిమిషములు మాన్చుటించి తరువాత గవర్నరుగారు మహారాజావారికి చందన తాంబూలాదుల నొసగి నక్కరించిరి.

వాటియధ్యాత్మము 12 x౧ 80 నిమిషములకు శ్రీగవర్నరుగారు తమవారివారముతో రాజాగారి బసరువచ్చేసిరి. శ్రీరాజాగారు వారి నుడితీరిని బహుకరించి తమబంధువులను మేనేజరుగాని శ్రీగవర్నరుగాని కిరివము మొదలై పిమ్మట రాజాగారు శ్రీవారి కింతమున బంగారు జీవులహారమువేసిరి.

ముంబయిలోనున్న ముల్తేపు గాని ఆకాశమ్యాముక తీరమును వియూయధ్యము జరిగింది. ఒకజర్మను వియూము నొకసరాను వియూము మెటవరిమెట మెట్టెడెవ కొంతమారున జర్మని వారి వియూము సుబద్రాకు నూలెను. వైమానికుని రక్షించు నిమిత్తము పడవలు పోయినవిగాని మానాకానిమానములు ఫరంగిశములు వాటి ఉద్ధరమున కొనసాగి నిర్మివకావు ఒకపడవ ముంచివేయబడినది. మరీహూనును తూర్పునున్న కాలవై వెన్నుబొంబులు వేయబడినవి. 3 వైమానికులు హతులైరి నాన్వివద్ద తీరమును వియూ పోలాటము సమక్షమున ఒకవైమానికుడు భూమునకు పడిపోయెను. రెండవవైమానికుడు పొంపోయెను టర్కి-వారు బ్రిటిషుసేనలవై విషవాయువులను వదలిరి. ఇదియే ప్రభుపర్యాయము. నిషవాయువులు ఫలితము లొసగలేదు.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

ఇటలీవారు గొరిజియాను పూరిగ ధ్వంసముచేయుట

రిచనరు ప్రభువుగారు రోమునుండి ఇటలీ రంగమునకు వెళ్లుట.

జర్మనుల సంధిరాయబారములను సెర్వియావారు నిరాకరించుట.

రష్యావారు బల్గేరియా పౌరంతమున వైద్యులకు కేర్వట.

జర్మనులు సేలను రీగానుండి తరలించుట.

రష్యావారి వైవికసంజేశము.

లండను నవంబరు 27:—రష్యావారి వైవికసంజేశము గొందరు లండనుకు వచ్చియున్నారు. వారికి రష్యావారి కా యుద్ధోగములలో పెద్దతుకు అక్రియ కానినని నాయకులు పీఠోనూడ సామ్రాజ్యాధికారుల ప్రతినిధులగుట. రష్యావారిగోడి సంబంధ మెక్కురగ గలుగ నికేవేడుగారి యభిలాష నడుపరించి వీరు వచ్చియున్నా యుద్ధము ననుభు విధానమును గూర్చి వీరు దొరకనయావా ముచ్చటించును. మిత్రయందలివారిలో విశ్వమున్న పర సాహాయ్యమిత్రముం దెప్పుకును లేన. రష్యావారి కా ధములను మందుకుండు సామానును సమృద్ధి యగుచున్నది; ను వృద్ధి గురుకు.

న్యూ

శాంతముగనుండుట.

లండను నవంబరు 25:— ఎల్లెడలకు శాంతముగ నుండుట వాస్తవమందు మంచు దట్టముగ గురినెక. అది పారిసు ని బ్రకటింపబడెను.

పరాసువారి ప్రచురణము

లండను నవంబరు 20:— పేరిస్-ఆక్టోబరులో యుద్ధము జరిగినది- బాంబులతోను, విమాన టార్పెడోలతోను చతుర్ముఖ నడచెను- జర్మనీవారు మందుగనిని ప్రేల్చింతరము లెరింతు ప్రజేశమున సమూహ్య యుద్ధ మత్తిత్రది- ఈసమరమున పరాసు సేనలు విజయము నొందినవి- యుద్ధమునై మావిమానములు పెద్దబాంబుల చేసినవి- ఈవిమానముల సేల దిగునట్లొనర్చెను- మ్యాకెపర్వతముల నుండు జర్మనీవారియంత్రమునై మా వలచిమానములు ఫిరంగు కాల్చినవి-

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను నవంబరు 27:— పారిసు- యుద్ధరంగమునందు ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. ఆర్గోనులోతీరముగ ఫిరంగులు బులడినవి. ఆచటనొక జర్మనీ ఆయుధాలు విధ్వంసము ఫిల్లీవార్తయొద్ద బేరిగోళముల పోరుజరిగినది. పరాసువారి యభిలాషులు క్రమించిరి.

గతనాలుగురోజులనుండియు ఆంగ్ల ఫిరంగిదళము శత్రు కందకములనై విస్తారముగ ఫిరంగి కుండ్లను బరపెను. త్రిగవిలు విధ్వంసమైనవి. ఇరువీసులవారును మందుగలకు ప్రేల్చి. ఆల్బర్ట్, లూసు, ప్లోమిరుల వత్తనములు ఈవెజావర్కనును శత్రువులు తీరముగ ఫిరంగులకు ప్రేల్చిరి. బెత్సూలా చే స్సీ రోడ్డు నకు దక్షిణమున సోమ వావాడు సాయంకాలమున శత్రువులు విస్తారముగ బాంబుల చేసిరి. కాని మేము వారిని తరిమితిమి. ఈరోడ్డునకు త్రవలకుగళవారమువాడు మే మొకమంతుగనిని ప్రేల్చియారమున పల్లి జేరిందితిమి. శత్రువులు బుధవారమువాడు క్వింట్లీ జక్షియున నొక మంతుగనిని ప్రేల్చి మాకందకములకు కొంత కష్టమును కలిగించిరి. శత్రువుల వలకు తలపడి పారిపోయిరి. గురువారమువాడు శత్రువులు కాల్గొని గివెంటియొద్ద నొక మంతుగనిని ప్రేల్చిరి. ఆల్బర్ట్కు ఈకాశ్యమున జర్మనులు తుట్టకములలో విడిసిరి. ఆక్రియమునై గురువారమువాడు 38 ఆంగ్ల గి మా న ములను బాంబులు చేసెను. శత్రువుల విమాన మొకటి ప్రేయొద్ద 6 బాంబులకు నడలెనుగాని కష్టమేమియును కలుగలేదు. అది ఫిల్లీమాన్సుల ఫ్రేంచిగారు తెలిపిరి. శత్రువులు శుక్రవారమువాడు మ్యాజిబు వచ్చియును బెరిస్ కోర్టుయొద్ద వివచాయువును నడలిరిగాని నష్టమేమియును కలుగలేదు. బెర్లినును బెరుయొద్ద నొక శత్రువిమానము ఎటునునదిలో కూలినది. వైమానికలీడి దరజేరి. పరావువారి ఫిరంగిగుండ్లవిమానమును ధ్వంసముచేసినది.

ఫిరంగుల యుద్ధము.

లండను నవంబరు 28:— పారిసు - బెర్లినుములలోను సోమకు దక్షిణమునకు ఫిరంగుల యుద్ధము తీరముగ జరిగినది. సెయింటు మిచెలు తుత్తరమున మా ఫిరంగిదళమును వాశనము చేసినది. బెరిస్ కోర్టు దగ్గర శత్రువులు వివచాయువును నడలటకు చేసిన ప్రయత్నము పూర్తిగా నివృత్తమైంది. యుద్ధము వివచాయు పటములు లేచినవి. పిమ్మట వారు ఫిరంగులకు కాల్చిరి. కాని మా ఫిరంగిదళము వారు వారి ననుగు కడల నీయలేదని పరాసు వారు ప్రకటించిరి.

రుష్యా

జర్మనులు రీగానుండి వెనుకకుపోవ

ప్రయత్నించుట

లండను నవంబరు 26:— రీగాకు పట్టుకొనుట సాధ్య పడదనిగ్రహించి రీగాయొద్దకు ద్వీవాపం కేతుం దుండుకుంగల సేనలను వెనుకకుమరల్పుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించుచున్నా రు. వివిధగలవి యు పెద్దవి యొక సమకులన్ని యు విడివరకే మిటోనుండి తీసికొనిపోవడము. పెట్రోగ్రాదుకుండి తిరిగివార్తలు వచ్చినవి.

రష్యావారు

జర్మనులసానముల వాక్రమించుట.

లండను నవంబరు 26:— ద్వీవానది సమీపమునందలి యశోపొలు జర్మనులకు ప్రధానస్థానముగా నున్నది. రష్యా వారు దానిని ముట్టడించి విజయములైరి. ఇటువంటి జర్మనులు కొద్దిసేనలతో నదిని వాటుట కనేకసారులు ప్రయత్నించిరి. ఇకముందటియటలు సాగిరావు. అది మ్యాంకు పోట్టువల్ల కకు పెట్రోగ్రాదు విలేజుకి ప్రాసెకు. ద్వీప్సు-యొద్ద రష్యా వైమానికులొక శత్రువైమానికుని పోనీపండ్ చేసిరి. అతడు బురదజేలలో తనవిమానమును దింపెను. మరియొకగుంటకు కాసకులు నై కిలుబండ్లమీద నడుటకు వెళ్లగా విమానమునకు టక్కా తగులలేదుగాని వైమాను తిద్దయు మిక్కిటముగ చలివలన చనిపోయిరి.

రీగాయుద్ధము ఫలితము తేలవనుట.

లండను నవంబరు 25:— రీగాకు కొన్ని మైళ్ల మారమునన్న బెర్సియూడేరి పట్టుకొంటిమని జర్మనులు చేసిన ప్రకటనము ధృవపడలేదు. నిన్నును పగలంతయు నడచి పోవు జరిగినది గాని ఫలిత మేమియును తేలలేదని రష్యావారు ప్రకటించిరి.

రావోనో లట్టకులకు నకురుకున్న ఓలియాకా పట్టణమునకు పశ్చిమమున శత్రువులు రెండు చోట్లనుండి ముందుకును వెళ్లదలచిరి. కాని వాశనమై. రష్యావారు మట్టు ముట్టుటచే వారముంతయుగ వెనుకకు బోవలసి వచ్చినందున చాల నష్టము జరిగినది. తక్కిన చోట్ల పోరేమి యును జరుగలేదు.

ఆక్రేంబులు గడ్డకట్టుకొనిపోలేదు.

లండను నవంబరు 25:— సురుకులకు తుత్తరవారిని త్సాహపకుమటకు ఆక్రేంబులు గడ్డకట్టుకొని పోయినదని ఈక్ష్యలే జర్మనులు ప్రకటించిరి. దీకొంచున వెల్లఖనవరకును ఆరేవు శుభమోగియును.

శత్రువుల విఫలప్రయత్నములు.

లండను నవంబరు 28:— పెట్రోగ్రాదు, తూర్పు రంగమున లొందరలలేవు రష్యావారి వాక్రమించిన కందకములకు మరల నశపకుమకొనుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించి విఫలమైరి.

రష్యా సేనలు రుమేనియా సరిహద్దునకువచ్చుట.

లండను నవంబరు 26:— ఏథెన్సు- 2¹ లక్షల నుండి రష్యావైనికులు రుమేనియా సరిహద్దునందలి ఇన్స్టుయలు ప్రాంతమున నున్నారు. నీరిస్ట్రీయాలో రుమేనియావారి పక్షమున ప్రధానమంత్రిగారి సోదరుడును యుద్ధవ్యవసాయ ఇంజనీరింగుకాఖి మంత్రియగు రష్యావారి కక్షయున ప్రియమైన సుభుగారును కలసి యుద్ధమును గురించి ఆలోచించినవి బుకారెస్టు పత్రికలు వార్తాసేసినవి.

హాలెండు

రబ్బరు దిగుమతి చేసికొనకపోవుట.

లండను నవంబరు 28:—ఆన్సుపెడ్డాము- కొంతకాలము వరకు రబ్బరు తను చేతమున దిగుమతి చేసికొనబడ దని దెచ్చి వారి ఉద్యోగులు ప్రయత్నించిరి.

అలబలతోను పనిచేసినది మనము చూచి ఆభివందింపవచ్చును.

పైసికుల గూర్పులు.

లాహోరు, నవంబరు:— సి.మి. 3 జెట్టున కీక్రింది వార్తలు వచ్చెను— లండను నవంబరు 28 సైనికులు చాలమంది చేరుచున్నారు. వారి స్వచ్ఛంద సేన నిరసించుటవలనన్న వో సొంకను చాలమంది చేరవలెనని యెక్స్ప్రెజిజిలో నుపన్యసింపబడు దెప్పింపువుగాను చెప్పిరి. ఆస్మిత్తుగారి వాగ్దానము చేశమున కంతటికి వర్తించువాడని ప్రతిపదగా ఈవిషయమున భేదముండదు రాష్ట్రమునందలి యేభాగమును గూర్చిగాని చట్టమును జేయుట కవసరముండదని యుక్తమును న్నానని ఆస్మిత్తుగారు చెప్పిరి.

నీ వ పేజీ శేషము.

ఏ జిల్లావారు ఆజిల్లా పరిషతులకు తెలిసికొనుటకే కష్టమగును. ఒకవేళ పారిశుధ్య సంఘములలోనికి అధికార నియంత్రులను దీసికొనినకు లెక్కలేనంత మందిని దీసికొనుటకు వలను పడదు కదా! ఏ గుర్తునో దీసికొనుటకు పీయించును. మైజిప్పి న రెండువిషయములలోను ఈ కష్టమును తమతమ జిల్లాలు కాని వానినిగుఱించి యేమిచెప్పగలరు? పోనియి, అసలు సంఘములలో అధికార సభ్యులన్నవో, అధికారసభ్యులను తెలియజెప్పి యేయివనుమువనెంతెంతభయ అవసరమున్నదో నిర్ధారించ వీలకలదు. ఇటు రనుకొనుటకై పను వీలలేదు. మైజిల్లా కమిటీలో (అధిక సంఘములో) ఈ విషయమును నిర్ణయించుట అత్యంత అధికారము ముక్కులన్నా. గ్రామము విషయములలో బుచ్చేయటకు వీరు శ్రద్ధచేయుచున్నారా? ఈ కారణముల వలన తమ రీతిరీతములను బలపరచుటలను, అయినను తీర్మానములలోని ముఖ్యములను అచరణములలో బెట్టుటకు మనసార ప్రయత్నించేవనియు చెప్పి గౌ. శివస్వామి అయ్యగారు విరమించిరి.

గౌ. శి. ఆర్. వి. కృష్ణారావు గారు

ప్రత్యేక కార్యదర్శి నియామక మాత్రమేకమనియు, అధికార నియంత్రులు అందుకువలన లాభములేదని మాటతో తాము అంగీకరింప జాలమనియు, అధిక సంఘములలోని అధికార నియంత్రులు గ్రామములను గుఱుకే పీయించును గాని పారిశుధ్య కాళులలో నేయేమిదగ్గరనుండు సాగుచున్నవో తెలిసికొనుటకు పీయించడమియు, అందుచేత అధిక సంఘములలో అధికార సభ్యులు పారిశుధ్య సంఘములలో అధికార సభ్యులు లేని లోటును తీర్చజాలరనియు స్పష్టముగ జెప్పి గౌ. కృష్ణారావు గారు విరమించిరి.

గౌ. కేశవపిల్ల గారు

రాయచోటలోని మురికినీటి పారుదల విషయములో పారిశుధ్యకాళు ప్రావిణ్యులెంత పారబడినారో, పిమ్మట ప్రజలందఱుకూడే గవర్నరుగారికి పంపబడిన మహాజను మీద నియమింపబడిన వ్యవసాయాధికారి యాలోచన సంతకము నెట్లు ఖండించె? ఇట్టి యవసరమున పారిశుధ్య సంఘములలో అధికార నియంత్రులు ఉన్నవో నెంత యుపయోగకరముగా నుండగలదో దానినిబట్టియే తెలియగలదని గౌ. కేశవపిల్ల గారు మాటాడుచుండగా

గౌ. అభ్యుదయము.

కలంగ జీసికొని మురికినీటి పారుదల విషయము అధికార సభ్యులలోకి సంబంధము యొక్క యవసరమును తెలియజరుపుటకు దప్ప ప్రస్తుత తీర్మానముతో నేనందర్భులులేక యే తీసికొని రాయచోటకు చెప్పిరి. ప్రస్తుతమున పీయించు తులలోని కెల్ల ముత్తమ పద్ధతి ప్రకారము అధికారాధిపాత్యమును తెలిసికొనుటకు గవర్నరు మెంటువారి కేయధ్యక్షతమును లేదనియు, ఈ విషయమునందెవరు అధికారుల కేవిధమైన దురభిప్రాయమైననున్నవో దానిని నింతటితో వదిలి వేయవచ్చుననియు, ఇట్టి సందర్భములలో ఈ చర్యచనింకకు వెలంబింప నవసరము లేదనియు చర్య సారథియైన కాక పోయినను కూడ గవర్నరు మెంటు వారు విషయము సంతకము సాకల్యముగా నాలోచింతురు కనుక ఈ విషయమును ఈ రోజుననే ముఖ్యమంత్రియందు రాయముపక్రిమించి రాయచోటకు వెళ్లిన యుపయోగము లేదనియు కింగవర్నరు గారు సలహా చేసిరి. అందు

గౌ. రామచంద్ర రావు గారు.

లేదీ యీ సందర్భములలో కొంతసమీక్షకరణ మవసరమనియు, గవర్నరు మెంటు వారిని లొందర వెట్టి నిర్బంధముచేయునట్టి లేదనియు లేదనియు, ఇట్టి ముపహాసమునే యుపహాసించి నెంచి తమదేశమును తామిదివరలో రెండుపర్యాయములు తెలియజరచియు నుండిరి. నూరికొనిరినియు గనుక ఈ విషయమును సావధానముగా నాలోచించుటకు గవర్నరు మెంటువారికి కావలయునంత వ్యవధానముండెననియు, చెప్పిరి. సర్ శివస్వామి అయ్యగారు ఇక బెంకలూరులోనును సంతృప్తికరముగా లేదు. ఈ విషయమును తిరిగియాలోచింపగా తేజనటిపర్వసాని మిప్పటికంటె నేమియుండగలదో తెలియరాదు. ఇంతకంటె గవర్నరు మెంటు వారు ఎప్పుడు స్పష్టముగ జెప్పట కభ్యంతర మేమి కలదు? విషయము సంతకము పూర్తిగా నాలోచింపగా శివగవర్నరు మెంటు వారికిని అధికారులకును ఆదర్శ భేదమున్నట్లు కన్పట్టుచున్నది. ఇప్పుడేమి చేయుటకును వీలులేదనియు అధికార సభ్యులను తీసికొనుట వలన పారిశుధ్య సంఘము వారి కేలాభమును లేదనియు గవర్నరు మెంటు గారు వాదయినవో ఆట్టి అధి

పాత్యములతో తాను ఏకీభవించజాలమనియు అవసరమును చూచి ఈ యభిప్రాయ విభేద విషయమున నోట్లను దీసికొనుటకు కోరుచున్నామనియు గౌ. రామచంద్ర రావు గారు చెప్పిరి. ఇందునక జవాబుగా

గౌ. శివస్వామి అయ్యగారు

లేదీ అధికారుల సభ్యుల కక్షిపాత్యము లేన్నదను కోరింపబడ లేదనియు ప్రత్యేక కార్యదర్శి నియమించుటకు ధనవ్యయ మిప్పటికంటె చాల నెక్కుమందననియు చెప్పిరి.

గౌ. కేశవ పిల్ల గారు

కామ్రాజులమాటలను అధికారసభ్యులు చెప్పినందున, అధికారులను సలహాలకు కామ్రాజులే విశ్వసించరాని యుద్ధిరి.

అభ్యుదయము.

కుదకు గౌ. రామచంద్ర రావు గారు మానించిన ఆదర్శ భేదమును పట్టి మాటాడుచు గౌ. అభ్యుదయ అధికారులకును అధికారులకును ఆదర్శ భేదమేమియులేదనియు, అధికారుల యభిప్రాయములను నిరాకరించుభిప్రాయ మెచ్చటకు లేదనియు, అన్ని రాష్ట్రములలోని సిద్ధిభూముల నొక్కరీతినేయుండవలయు, ఈ విషయములలో అధికారాధిపాత్యమును తెలిసికొనుటకు వేరుకాదు లేదని నెదుకకచ్చుననియు చెప్పి మానించిరి.

తీర్మానము అధిక సంఖ్యగులకు సభ్యులచే నిరాకరింపబడుటవలన నోడిపోయెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్ధిల సంఘము.

కడచిన కవీవారము సాయుక్తము మూసమందిననునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ తలకు స్వాతంత్ర్యము నొసంగుటకు మహాసభ గూడినది. నియమితమైన మూసన్నరగంటకై విద్యార్థులు మహాజనుల సభాధనమున జేర జారంభించిరి. ఇందుగంటల వేళకు సభామందిరము 1000 మంది సభ్యులతో నిండినది. సభకు దివ్యమహాద్వార వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యం పంతులు గారు, దివాన్ బహద్దర పరమహంసేశ్వర గారు, ఎం. చిట్టి బాబు గారు గారు, గౌ. రామబహద్దర వి. ఎల్. కృష్ణ గారు, గౌ. రామబహద్దర మో. రామచంద్ర రావు గారు, గౌ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు గారు, గౌ. ఎ. వి. కృష్ణారావు గారు, ఆర్. వెంకటకుమారావు గారు, కె. రామదాసు గారు, వి. రామేశ్వర గారు, పి. సోమసుందరం గారు, రావుపాపేయి గంటి మొదలగువారు, వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులు గారు, వారణాసి నూర్జా రావు గారు, కాతా పూర్ణానందం గారు, నూర్జా రామరాజు రావు గారు, వి. ఆరణ్యగిరి నాయకులు, డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతి గారు (ప్రతినిధి) కృష్ణారావు, డాక్టరు రాజేశ్వర రావు, పి. నరసింహం గారు, కె. గోపాల కృష్ణమూర్తి గారు, వె. భానుమూర్తి గారు, మునగాల జమీందారు గారు, జి. మొకట్రంగారావు గారు డాక్టరు కృష్ణారెడ్డి గారు మొదలగు మహాజనులు కొందరు వారములును వచ్చియుండిరి. ఆంధ్రము సం సభాసభ్యులకు స్వల్పపాతకము లాసంగబడినది. నామగూర్చి గంటలకు సభాకార్యక్రమ ముపక్రమింపబడినది. రావుబహద్దర పి. త్యాగరాజు కెట్టి గారు గ్రామసాధిత్యమును వహించుటయు వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యం పంతులు గారుచే నుపహాసించబడినది. రామేశ్వరపంతులు గారుచే నామోదింపబడి సభ్యులచే సంగీకృతమైనది. ఉపపాదకామోదకులు త్యాగరాజు కెట్టి గారు నుబ్రహ్మణ్యం పంతులు గారు వారాధ్యక్షులు లనియు, వార స్వతంత్రతనమును గమనించు వారి కక్షి, సామర్థ్యములను దేశహితార్థమై వినియోగించు నున్నారనియు ప్రశంసించిరి.

పి. త్యాగరాజు కెట్టి గారు ఆంధ్రదేశము సహజసంపదలతో నిండి యున్న దనియు, వ్యవసాయము, వాణిజ్యము, పరిశ్రమలు దేశభాగ్యదయమునకు సాధనములు గాని ఉపాధ్యాయులు గావనియు, ఆంధ్రులకు సహజములైన సభ్యులు, గలవనియు, ఆంధ్రులకు విశిష్టత చేయుట యభ్యుదయమును, ఆంధ్రులకు దితరలకులయగు గృత్యాలై సంతమంది స్నాతకము లేనియును, అలోపమును నొకటెట్లు యవసర మనియు ఆంధ్రులు స్వల్ప సంతోష లనియు నాలోపమును వారు తొలగించుకొనవలయు ననియు, వారివసరము లరచియునై నను వారిసామర్థ్యాని యాంధ్రులపట్ల గలదనియును చెప్పి యుండిరి. సభాభ్యుదయ ఆంధ్రోపద్యాయము ముగిసి పిమ్మటను పద్మ. నారాయణమూర్తి యనుబాలు డాక్టరు భానుమూర్తి దొక చమత్కారమైన ముపగ్యాసమునుచేసిను తదనంతరము

పాటిబండ్ల రామమూర్తి గారు కామ్రాజులను యొక్క విదేశీభవమును దెలుపుచు వారి హాస్యసాహసమును జరిగిరి. కృష్ణమూర్తి గారు పేక్సి యను నాటకమునుండి వార్తల మోసిరి నైవికులను ప్రబోధించెడి ఆంగ్లగీతమును జరిగిరి. తదనంతరము కార్యదర్శికి పంపిన వేదిక చదువబడినది. తదనంతరము మారి కొండ సత్యనారాయణ మూర్తి గారు హాస్యసభాసభ్యులమైన గీతమును బాడి సభ్యుల హాసంబాసములను చేసిరి. త్యాగరాజు కెట్టి గారికి వేరొకపాట యుండి వెల్లిండున వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యం పంతులు గారు గ్రామసాధిత్యమునకు వహించిరి.

తదనంతరము గంటి వెంకట్రామయ్య గారు బాజ్జి పార్వ భానుమకు స్వస్తి వాచకములను గంటి ర సంభాషణతో ముగిపాడించిరి. స్నాతకములకు స్వస్తి వాచకములను మోచగ్గ రామచంద్ర రావు పంతులు గారు వారికి సహజమైన మృదుమధురభావముతో నొసంగుచు గావలను వారి కర్తవ్యమును గురించి మోచుచుండిరి. విద్యార్థుల పక్షమున ఎల్. ఎల్. పరీక్షలు ముత్తెట్లలె బలరామమూర్తి గారు నయమోచితముగ బ్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. కె. వి. కృష్ణారావు గారు మాతృభూమికి స్వస్తి వాచకముల నొసంగుచు తాను మొదట భా. తీర్థుల యునును తదనంతర ముగ్గురు గారు, హిందూదేశ స్వరాజప్రాప్తితోపాటు రాష్ట్రీయ స రాజ్యము సిద్ధమగు యు గాష్ట్రీయ స్వరాజ్యముతో సంధ్య రాష్ట్రీయను సిద్ధ మనియును చెప్పియుండిరి.

తదనంతరము విద్యార్థులు తిరుపతి వేంకటేశ్వరపుణ్య రచియించిన పాండవోన్మోగమునుండి శ్రీకృష్ణ రామభారతంగములను బాసంబిచ్చిరి. నాటకపుష్కలమునై భారతరాజు సత్యనారాయణ గారు, కె. వి. చలపతిరావు గారు శ్రీరమ వడి, ఏర్పాటులను జేయుటయొక మొదటికాక ఆశ్వత్థామ భీముల పాత్రలను, రెండవకాక శ్రీకృష్ణునిపాత్రను ధరించి మృద్యముగ బ్రవర్తిచిరి. కర్ణునిపాత్రను ధరించిన మంచి రాజు రామచంద్రుడు గారును అర్జునుని పాత్రను ధరించిన కొండూరి నుబ్రహ్మణ్యగారును వారివారి భావములను బాగుగ నిర్వహించిరి.

వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యం గారు వారి యంతోన్మోగస్వాసమునందే ఉత్తరసర్కారుల పుకొచ్చినసంఘము ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్ధిల సంఘమునకు మార్పుట యుత్తమమనియును కవీవారము సమావేశమును జూచినవారలకు ఆంధ్రుల యుత్సాహము వ్యక్తమగుచున్నదనియును, ఆంధ్రోద్యమదర్శకులు కాలక్రమమున సిద్ధించగలదనియును జెప్పిరి. రామదాసు పంతులు గారు అగ్రా సమాధిపతికి, నాటకప్రదర్శకులకు, ఉపన్యాసకులకు వందనముల నిర్వహించి సమావేశమును ముగిపునకు దెచ్చిరి.

మహానారీ ప్రవృత్తము.

లండను నవంబరు 27-నైట్లో గురు చిన్న చిన్న సందర్భములు మాత్రమే జరిగిరి. కాకస్సులో కూడ చిల్లరయు దగ్గులే జరిగినవి. టార్జును పరమమత్తమున జరిగిన యుద్ధమున రమ్యవారు బిడ్డవరకపు కొండపొరములలో త్యాగ్గు నెబ్బట్టుకొని కమ్యవారుదిగి ట్లీ-వారిచేతను వారిభీరంకులను పట్టుకొనిరి రమ్యవారు పుకటించిరి.

జెయిలునుండి పారిపోవ యత్నించుట:— చివ్వికోడి జెయిలునుండి కొందఱు ఖుమీలు గోడకు పరులగొట్టి పారిపోవ యత్నించిరి. వీరియుద్యమము వెల్లడిగాగానే వీరినై మహిమలు కాలబడెను. ఆ కారణమువలన వీరిలో కొంతమంది చనిరి.

మధ్య రాష్ట్రముల వారతము:— కార్యనిర్వహకవర్గమున ప్లో-బాటుగాను ప్రధాన కార్యదర్శియు మార్చెస్ గారు రెండవ కార్యదర్శియు నయ్యెదరు బెజు గారు విలాసపురమునకు దిప్ర్యాటికయాయుగా వెళ్లెదరు ఎం. సి. నై గారు నాగపురమునకు కమిషనుగా నుండురు. మేయను గారు రాయపురమునకు వెళ్లెదరు.

కాశీ ప్రకటన:— ఈ నెల 27 వ తేదీని కంకరలో పరీక్ష జరిగినది. విప్లవము జరిగి పును కలకును పునున్న భారతీయులను కాపాడుటకు నేనుస్వచ్ఛంద నైపునిగనుండ నియమింపబడితిని నైస్యములలో పునుబడి సంపాదించుచు నాతో పింగళే చెప్పెను. నేను పింగళేతో మీరటువారికిను లకు పోతిరి అచట నొక మహిమ్యదీనుస్థూరు కనబడెను. పింగళేతో పోలిను నారు పట్టుకొనిన పిమ్మట నేను మేష్టర్లీ ప్రతాపు శిష్యుడని కలిసికొంటిని అని ఈతడు చెప్పెను. 29 వ తేదీని ముల విచారణ జరుగును.

సర్వము

కృష్ణమోను ముట్టడించుట.

లండను, నవంబరు 20:—కృష్ణమోను. తూర్పు రంగ మన మొక్కరుల కృష్ణమోనును కృష్ణమోను గాను ముట్టడించుట ముట్టడి పరిపిరి. (ఇంతకు ముందు కృష్ణమోను లెవ్వరూ ఇచ్చట తటస్థింపలేదు.) ప్రజలు భయభ్రాంతులగు చున్నాడు. ముందు పక్షం ఆఫ్ డి. సెయింట్ ఆంథరీను బిత్తుగడ నారంభించింది. ఈ కారణమున యుద్ధకార్యములు కావచ్చును.

జర్మనులు సెయింట్ వారిని

సంధిగా బలవరము జరుపుట

లండను, నవంబరు 21:—సెయింట్ జర్మను లిద్దరును జయించిన రాష్ట్రమును కొంతకాలమునకును జర్మనుల సాధింపజేయుటకు యుద్ధమును జర్మనుల రాకపోకల కభ్యంతరము చెప్పబడుటకును సెయింట్ వారికి కలిగిన పోరునూ నెడనుని జర్మనులు సెయింట్ వారికి రాకపోకలను పిరి సెయింట్ వారి గార గు అణగారిన గారు కర్మముగ నిరాకరించిరి అని సత్యానికా నుండి లెంతి వార్త వచ్చింది. సెయింట్ వారిని ఈ కారణము కొని ముట్టడి సెయింట్ వారి ముట్టడినున్న ముట్టడినియూ ఈ సెయింట్ బులను సెయింట్ వారు బలవరము వారి కిచ్చి జేయలేదు సెయింట్ జర్మనీ సేవలను భాగమున నుభయకేళులవారు ను సమాకేళు వారలను ఆజర్మనులు కొరి సెయింట్ యుద్ధముగా కంతులకు సుప్రతిగా తిక్కరించిరి. బల్లరు లతో నెంతమాత్రమును సంధిచేసికొనవలసి, మొక్కానియొద్ద మాన్యము రూసు కలుగలేదు. కేతువులు కట్టమును సమాపించి నపుడు కట్టకేళుల తమను భించిన యుద్ధకార్యము దుస్తి నియోగము చేయలేని వారుగా తెలిసికొనవలసియును.

సెయింట్ వారు సెయింట్ వారు సైన్యమును సంపుట.

లండను, నవంబరు 26:—వారము కోమలలో మానే నలు బలవరములోనికి వెళ్లినది కర్మములకరిగాను వెళ్లి గారికి లెంతి వార్త వచ్చింది. ఇట్టి వారు 40 వేలమంది సైన్యమును కంతులకు తెలిపినది సమానికానుండి సెయింట్ తెలిగివ ప్రికాచిలేఖు లెంతి వార్త వచ్చింది.

ఇటలీ

కి చెనరు ప్రభువు.

లండను, నవంబరు 26:—కోమ-కి చెనరు ప్రభు విచ్చి టికి వచ్చెను. కర్మములలోని పరిపుణులు ప్రతిభింభులు ను సైనిక నావికాయుద్ధములు మొదలుగాగల యన్ని తరగతులవారును వీరి కృత్యాచారముగ నాహ్వానమునగిరి. కి చెనరు ప్రభువును డిటిపువారి రాజులాయగు వర్ రెనో రాడ్ గారును ప్రత్యేకముగ నీవార్ సలాంబాగారితోను వారక సానితో గారితోను ముచ్చటించిరి. కి చెనరు ప్రభువును గౌరవించుటకు గాను వార కర్మములకు వింతుజేసిరి. ఈ వింతుజును యుద్ధములయందు అధినిజేతలనుంట్రియు కచ్చిరి. తరువాత కి చెనరు ప్రభువు జనరలు వాల్ గారితో ముచ్చటించి ఫ్రెంచివారి రాజులాయమును బోయెను.

కి చెనరు ప్రభువును బ్రభుత్వమును వార్తాపత్రికలు వార్త సెను. కి చెనరు ప్రభువు బ్రహ్మనామమునందు అంగనియోని దుశ్శులయందు పత్రికలు క్లాఫించెను.

ఇటలీయూ సేనాముఖమునకు బోవుట.

లండను, నవంబరు 21:—కోమ-జనరలు కర్మముల గారి తోడను కర్మముల యుద్ధములలో రాజుగారిని తమ ముచ్చ టించుటకు మధ్యాహ్నమున కి చెనరు ప్రభువు ఇటలీయూ వారి సేనాముఖమునకు వెళ్లిపోయిరి.

మిత్రముండలి వరపుర సాహాయ్యము.

లండను, నవంబరు 26:—కోమ-కి చెనరు ప్రభువు గారి రాకనుగూర్చి వార్తాముచ్చ పత్రికలు మిత్రముండలి వార్తములకు ముద్దువాహాయ్యమును గల్పించి విజయము చేకూర్చినది వార్తాముచ్చుని.

స్పెయిను

స్పెయిను మంత్రవర్తము.

లండను, నవంబరు 28:—లిస్బెను—జాతీయమంత్రి కర్మమును దీక్షించుటకు ప్రభువారి పాక్షికులు యత్ని ములు సమాపునుండి ఇరవైవేలమంది లెంతుల సమూహం తమ. ఆ కారణమున క్రొత్తమంత్రివర్గము సేర్పరచుకొని వెని డెంటు గారు అధ్యక్షుని కాపుగారి కొప్పగించిరి.

అమెరికా.

ప్రతికక్షుల బలాబలములు.

లండను, నవంబరు 26:—యూయూకల్ (బకటిం బకు ట్రిబ్యూను ప్రతికక్షుల మకల్నాగా కట్టుచెప్పినది క్రిటింపబడింది. క్రేటులిటనువారికి సామ్యుని పయ సై యిబ్బంది కలుగకముందే జర్మనీవారికి సైబులుండరు. నెల 1 కి 2 లక్షలకు తక్కువగాకుండ జర్మనీయులకు సప్తము కలుగుచున్నది. జర్మనీయులకుంకతలము పోరాడగలగు నదియు లెక్కచేసినచో కేలగలదు. క్రేటులిటనువారు బుగా రము సేవ్యగా పరవర్తన మొనరించుచున్నది. జర్మనీయుల వారికేళులనుండి సప్తములకై పుచ్చుకొనిన సామ్యుల నుండి తమ వాక్యములను చెప్పమన్నాడు. కాని వారికేళుల లెప్పకు నోడిపోవన, బిట్టిపువారు తమ వాక్య సేవ్యకి కప్పుకు దీక్షగల. సమర్థత యున్న వారైనను వాక్యల దీక్షు టకై చేసిన యేర్పాటులు చాలవచ్చువి. ఇందులకు కొంత కాలముపట్టును కాని యెట్టి సప్తమును కలుగను.

జర్మనీ

జర్మనీయుల సప్తము

లండను, నవంబరు 25:—బుద్ధులు ప్రారంభమైన మొ జటి 15 మాసములలోను జర్మనీయులకు 45 లక్షలమంది సప్త మైరి. వీరిలో 80 లక్షలమంది మరల రణరంగము నకు రాజులని ప్రాధిపత్యములకును డిటిపు ప్రతికల ప్రతిభి చెప్పుచున్నాడు. జర్మనీయులకు మొత్తముగా నెల 1 కి 2 లక్షలమంది సప్తములకున్నా గు మాకల్నా గారు చెప్పినది కనుగొని తెచ్చుచున్నాడు. ఇంతకు సప్తముల సైన్యములకు సురల సైన్యల చెప్పుటకై జర్మనీయులు 45 యేండ్లను వైగానున్న వారిగూడ సైన్యముల కేర్పాటలని యుండును. 45 ముదలు 50 ఏండ్ల లోపుగ కయ్యుగల పురుషుల సందరికేళు ప్రాపి యుంచవలసినది యున్నదే రహస్యముగ నువ్వోగియులకు తాకించువి.

జర్మనీయుల ప్రకటనము.

లండను, నవంబరు 25:—అంట్టాంబాల్లిట్జ్ రాష్ట్ర ములందు రుస్సులారెవరెక చెబుచు చున్నారనియు సర్వ యా వారి సైన్యములందలి వేలక భాగముల వారికను మి ట్రావిట్జ్ ప్రాంతమున మీద పడుచున్నా రని తెల్లెను నందు క్రిటింపబడినది.

జర్మనులు రాగొరకు గాలించుట

లండను, నవంబరు 26:—కొమజనగారి ప్రాణక్షే పితుడగు ప్రెస్సుపర్సెన్సింగు గారు తమదగ్గ మైసో వాస్పింజ ను సాధమునకు వైకల్పగా కేతుబడిన రాగిరిని యిచ్చి నని యియొకప్పుడు కేతుబకాబాపించిరి.

టర్కీ

డాక్టర్లులో పోరాటము.

లండను, నవంబరు 20:—వేదన్-బుధవారమునాడు డాక్టర్లులో పోరాటము పీకరిగిదేశములు క్రొత్తుల సతి తీర్పులుగ మార్చి, టర్కీవారి ఫీరంగులపై సభికముగ అగ్ని గోళముల గురియించిరి. అందులకు నని బలహీను లయ్యెను. గాయపడిన టర్కీవారి యుద్ధములు వెక్కిరింపు ఇటీవల కాంప్రాంటినోమున కగరము చేసి. బుధవారమునాడు చేతి బాంబులతో యుద్ధము జరిగెను. గురువారమునాడు ముంబుగని బికటి ప్రేమలతో క్రొత్తులు చూచివచ్చువర్తగాగముయి పుచ్చు క్రెవ్విక గోతులకట్టు మార్చిపోయినది.

గ్రీసు

పరామరుంత్ర.

లండను, నవంబరు 28:—ఏథెన్స్ ప్రజలు కరతాళ భవనలొనకు మంద యమ్. డెన్ కోషిన్ గారు పాల్గొను గ్రికుడేశపు ముఖ్యుల నెక్కిరి.

రుమేనియా

రుమేనియా వారు నిరాకరించుట.

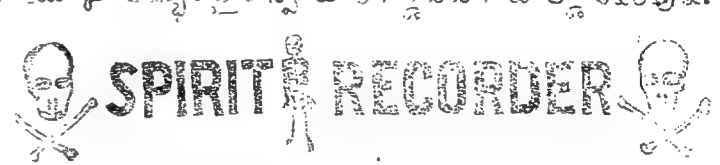
లండను, నవంబరు 25:—కాన్స్టాంటినుల్ మా యుద్ధ నాకలను పోయ్యునునందు ఆస్త్రియా జర్మనీకొరకునల వారు రుమేనియావారి కోరగా వారు తిరస్కరించిరి. తెప్పి యాదక్షిణభాగమున కేనీ మొదలనువోల్ల రష్యావారు సేవల చెప్పకుండ చేయుటకై జర్మను లిట్టుకొనిరి.

నీవు తెలిసికొన వలయునా?

నీ మొక్క-కార్యము, వస్తువు, ఉద్యోగము, మామూలు, ప్రేమ విషయములు, వివాహము, వినాదము, పరీక్షలు, మరణోద్యమము, దేశాగ్రములు, వ్యాధులు, స్నేహితులు, క్రతువులను గురించి.

లేనియెడల జయము నేర్లు పొందు?

కనుక మా మొక్క అద్భుతమైన స్పిరిట్ రికార్డరును గారు ఆర్జునకంపును.



SPIRIT RECORDER

మరణముగ కాలి తట్టుచుండి మొక్క వార్త స్పిరిట్ రికార్డరు:—ఈ ముగమునకు మహా దృశ్యమైన, క్రొత్తగా కనిపెట్టుకొనినయొక వింత—ఎన్నడును కని, వినియెడలని మహావింతయొక దేవతా సుబుధమైన శక్తిచేత వివ్యాప్తమైన లోకంబునంతయు ప్రమాదకరమైనది. దయచేసి మీ మొక్క హస్తద్వయము నీ యంత్రముమీద నుంచి గలిగించిన తమయొక్క ప్రాణము గో సమానముగా జూచుచుండిన మీకుల ప్రేమమైనవారిని దలచు చుండుడు. తక్షణమే వారి యాత్మలు తమతట తామే ఈ జాత్రముపై కనబడి తమ కనాయాసముగా, గ్రహింపబడుచు నుండు లిపియందు కావలసిన యుత్తరముల నన్నిటిని వ్రాయుచు. భూతభవిష్యత్వ రహస్యముల కన్నిటిని కొంచెమైనను హెచ్చుతక్కున లేక తెలియజేయును. ఇయ్యది పరలోకము నందలి మా శ్చర్యకరమైన రహస్యముల నన్నిటిని బయలుపడ మీకు తెలియచేసి ఆయురారోగ్యశ్రవ్యములు మొదలగు సుఖములకు మార్గదర్శిగానుండును. మీకుల కలిగినయెడలగ్గుక గలవారు గూడను దీనిని మహాశ్రమతో పరీక్షించి చూచిన పిమ్మట మీ యద్భుత నవీకర్మిత మగు స్పిరిట్ రికార్డరు నందలి వైచిత్ర్యములకు అత్యాశ్చర్యమును బూచి మరుమాట బలుకక తప్పనిచే తలపంచుకొన వలసినచ్చిన వారైరి. మీకు దీనిని పుచ్చుకొనునెడమే మీ జీవిత కాల మందు సుదీనము. దీనియొక్క వింతయైన కాలజ్ఞాన మహిమను మీ రాశ్చర్యపడవలసినదేగాని యొండు మార్గము లేదు. శోధించి నిజమరసి తృప్తిబొందును. సందేహపడవలదు. వెల ఒకటికి రూ 3—0—0 తపాలాచార్జి యుచితము. శంకించవలదు. మానద్య కొన్ని యంత్రములే నిలిచియున్నందున ఈ యెరోసా మహా సంగ్రామ మంత మొందునరకును క్రొత్తసరకులు తెప్పించుటకు నీలుతేవందునను కనుకీ ఘముగ అందరును దెప్పించుకొనినయెడల యాశాభంగమునకు పాలు గాకుండును.

చిరునామా:—ఎస్. హోమ్ అండుకంపెని. 152 కారన్ వాలినువిధి, కలకత్తా.

S. HOME & Co., 152, Cornwallis St., CALCUTTA.

THE GREAT WAR.

Corizia Battered to Pieces by Italians.

LORD KITCHENER IN ROME: GOES TO ITALIAN FRONT.

German Peace Proposals to Serbia: Proudly Refused.

RUSSIAN CONCENTRATION AGAINST BULGARIA.

GERMAN PREPARATIONS TO WITHDRAW FROM RIGA AREA.

[Reuter's Agency.]

ITALY.

LORD KITCHENER AT ROME.

Enthusiastic Reception.

Conferences with Ministers.

LONDON, November 28.
ROME.—Lord Kitchener has arrived here. He was welcomed enthusiastically with manifestations of the profoundest esteem by all classes, including Cabinet Ministers, Senators, Deputies, and Officers of the Army and Navy. Lord Kitchener and Sir Rennell Rodd, British Ambassador, conferred separately with Signor Salandra and Baron Sonnino. A luncheon was given at the Embassy in Lord Kitchener's honour, and was attended by the Ministers for War and the Colonies. Afterwards Lord Kitchener conferred with General Porro, Deputy Chief of Staff, and called at the French Embassy. The newspapers publish eulogistic articles on Lord Kitchener, warmly welcoming him and emphasising his great power as an organiser and leader of men.

Lord Kitchener left in the afternoon to visit the Italian front and confer with General Cadorna and King Victor Emmanuel.

Commenting on the visit of Lord Kitchener, the Italian newspapers express the hope that he will be able to co-ordinate the forces of the allies leading them to ultimate victory.

Corizia Shot to Pieces.

LONDON, November 28.
A telegram from Amsterdam says:—Corizia has been systematically shot to pieces. An Austrian communique, which continues to complain of the awful effectiveness of the Italian bombardment, gives further estimates of enormous damage caused to the buildings etc.

Fall of Gorizia Unconfirmed.

Italian Guns near Gorizia and on the Carso.

LONDON, November 28.
The rumour that Gorizia had fallen is not confirmed in the Home communique which says fighting continued yesterday on the heights north-west of the town. Repeated and stubborn enemy counter-attacks did not prevent the Italians consolidating and extending the conquered positions.

There was severe fighting on the Carso Plateau along the ridge descending from Mount San Michele to the Isonzo. The enemy made a sudden assault and captured the ridge, but the Italians re-took it and firmly hold it.

LONDON, November 28.
ROME.—It is officially announced that in the Montenero district the Italians captured 210 prisoners. incessant fighting is taking place on the heights northwest of Gorizia.

GREECE.

M. D. Cochin Sails for France.

LONDON, November 28.
ATHENS.—Amid enthusiastic cheers of the populace M. Delys Cochin has sailed on board the Greek Cruiser "Helle."

Masses of Military at Salonika. Ubiquitous Enemy Spies.

LONDON, November 27.
Reuter's special correspondent at Salonika Headquarters says the town has acquired unforeseen importance and is overflowing with heterogeneous masses of the military of most races and all colours. Nevertheless the most striking feature is the ubiquity of spies, who are unhindered and unharmed. They practise their unholy work with astounding openness and German, Austrian, Bulgarian and Turkish spies watch every private and military movement. The British and French authorities are at present powerless, but the question needs prompt solution, and the Greeks see the reasonableness of the requirements of the Allies. The latter must control arrivals and departures and also all telegrams and postal messages and undesirable elements from the military zone. It is generally believed that the Greek reply provides for the necessary reforms.

A Mysterious Telegram.

"Somebody" Threatening Bulgarian Communications.

ALLAHABAD, November 28.
The "Pioneer" publishes a mysterious telegram, dated Monday, 28th November, deducing from the firing heard in the south-east of Thrace that "somebody" got behind the Bulgarians on the Thrace front threatening their communications:—"Pioneer's" cable.

SERBIA.

Krushevo Village Attacked by Bulgars. Unusual Snowfalls will Prevent Operations.

LONDON, November 28.
SALONIKA.—The most important incident on the Eastern front is the attack by the Bulgarians on the village of Krushevo some twenty miles northward of Monastir where the inhabitants are again liable to panic. But heavy and unusually early snowfalls throughout Serbia may bring all operations almost to a standstill.

Germany's Offer to Serbia. A Treacherous Peace.

LONDON, November 27.
PARIS.—A Salonika telegram states that the Germans offered the Serbians to cease hostilities if the Germans were given free passage and allowed provisionally to retain the conquered territory. Prince Alexander proudly refused.

ALLAHABAD, November 28.
The "Pioneer's" special cable states:—According to the version of the "Daily Telegraph's" correspondent at Salonika, the German offer to Serbia was a permanent separate peace on the basis of the cession to Bulgaria of the north-eastern corner of Serbia, all Serbian Macedonia (including the Uskub viayets). The battlefield between the Serbo-German lines was proposed as a meeting place of the plenipotentiaries. The Crown Prince's reply was a categorical refusal. The Serbs express their determination not to treat with the Bulgars. The correspondent adds that the position before Monastir is unchanged. When the enemy moves on to the town he will find to his cost that the time conceded to the brave defenders has not been wasted.

Russian Troops for Serbia Tsar's Reported Promise.

LONDON, November 27.
The "Daily Telegraph's" correspondent wires from Salonika that the Tsar has personally telegraphed to M. Pasitch promising a week hence the appearance of Russian troops in Bulgaria. Italy has also promised an expedition of 40,000.

Russian and Serbian Activity. German Admissions.

LONDON, November 27.
AMSTERDAM.—The continued Russian offensive in the Baltic Provinces is admitted in a Berlin communique, also that the Serbian rearguards are still resisting and even attacking in the Mitrovitz region.

Bulgarian Encampments Bombarded. By French Aeroplanes.

LONDON, November 28.
A Paris communique says: Our aeroplanes with the eastern army dropped fifty bombs on Bulgarian encampments near Strumnitza and bombarded Istip. Owing to the present position of the Serbian armies our troops occupying the left bank of the Cerna have withdrawn to the right bank. The movement was effected with difficulty.

Strumnitza Successfully Bombarded.

LONDON, November 28.
A telegram from Salonika says that a squadron of French aeroplanes successfully bombarded Strumnitza.

Entente Ministers in Montenegro

LONDON, November 28.
A telegram from Rome says that the Entente Ministers in Serbia have arrived at Andrievitza in Montenegro.

British Reinforcements.

LONDON, November 27.
SALONIKA.—Strong British reinforcements arrived here on 25th.

Winter Will Impede Operations.

LONDON, November 21.
Winter in the Balkans has begun earlier than usual. Consequently it may be anticipated that military operations will be impeded.

Bulgarians Evicted from Katchanik Pass.

ALLAHABAD, November 28.
LONDON, November 26th.—The correspondent of the "Times" at Athens says that after a severe engagement the Serbians evicted the Bulgarians from the Katchanik Pass. There is reason to fear that this telegram is belated:—"Pioneer's" cable.

TELEGRAMS.

BULGARIA.

The Bulgar Force.

ALLAHABAD, November 28.
The "Pioneer's" London correspondent telegraphs:—The "Central News" correspondent at Rome says that, according to information coming from Athens, the Teutons are displacing the Bulgars on other parts of the front in view of the latter's concentrating against the Anglo-French. The Bulgar force is estimated at 250,000. The mobilisation has yielded 350,000, whereof 100,000 are already casualties. It is possible to raise more, but they would be untrained and not available this year.

Bulgarian Press Bluster.

LONDON, November 28.
Bulgarian newspapers declare that after the occupation of Serbian Macedonia Bulgaria will not consent to make fresh sacrifices.
Albanians are showing friendliness towards Serbians.

TURKEY.

Dardanelles Operations.

LONDON, November 28.
PARIS.—The Communique relating to the Dardanelles says our artillery was very active on Wednesday and Thursday and succeeded in shelling several Turkish heavy guns causing the enemy's fire markedly to weaken. Numerous Turkish wounded have arrived in Constantinople recently. There were hand grenade actions on Wednesday and a mine explosion on Thursday destroyed saps placed by the enemy towards our centre.

FIGHTING IN THE DARDANELLES.

Turkish Attacking Forces Decimated.

Turks Harassed by Aircraft.

LONDON, November 28.
PARIS.—A communique says:—The Turks in the Dardanelles delivered three attacks against the British front on the 21st in the attempt to retake lost trenches, but failed everywhere and were decimated by the Anglo-French fire. Underground warfare continues. French sappers blew up a Turkish tunnel. The Turks maintained an intense rifle, gun and grenade fire on the 23rd. They are, however, nervous and harassed by aircraft, which have damaged the Constantinople Dedeagatch Railway. monitors are bombarding the coast, compelling the Turks to maintain important forces.

Turkish Government Alarmed.

LONDON, November 28.
According to Constantinople reports, the Turkish Government is alarmed at the presence of Germans in Turkey, and is determined not to permit further arrivals.

GREAT BRITAIN.

Money and Men.

British and German Strength Compared.

LONDON, November 28.
In an interview published in the "New York Tribune" Mr. McKenna said that long before Great Britain's money runs short German men will be exhausted. The permanent wastage of German soldiers is not fewer than two hundred thousand a month. Therefore it becomes a mathematical calculation as to how long Germany can continue the fight. Mr. McKenna contrasted the financial position of Great Britain where gold was still free with that of Germany, the payment of whose large liabilities was dependent upon an indemnity from her enemies, who would never be defeated. He emphasised that while the ability of Britain to pay her debts was practically inexhaustible, the ordinary machinery of payment was inadequate to meet the demands of the situation. Time was required to realise securities, but the securities were there. It was merely a question of time.

Recruiting Still Brisk.

Mr. Asquith on His Pledge.

LAHORE, November 28.
"Civil and Military Gazette's" cable:—
LONDON, November 27th.—Lord Derby, speaking at the Stock Exchange, said men were enrolling in very large numbers, but that very much larger numbers were necessary to make volunteers unavailable.
Mr. Asquith was asked in the House of Commons whether his pledge applied throughout the country. He said he did not discriminate. There was every reason to hope it would be unnecessary to propose legislation for any part of the Kingdom.

Welsh Miners and the war.

Significant Result of Merthyr-Tydvil Election.

LONDON, November 27.
The result of the Merthyr-Tydvil election is Mr. Stanton unofficial Labour 10,286; Mr. Winston, official Labourite, 6,080. The result is noteworthy, as Mr. Stanton fought on patriotic lines and declared that if the Government said that conscription was necessary, then he would vote for double conscription, if necessary. The result is also the first big indication of the determination of the Welsh workers to carry on the war to victory, especially as this was Mr. Keir Hardie's seat.

BRITISH TRADE IN CHINA.

Need for Greater Study of Language and Conditions.

Misgivings Regarding Constitution Deprecated.

LONDON, November 28.
In an address to-day before the Far Eastern section of the London Chamber of Commerce and the China Association Mr. Ainscough, who recently concluded a mission of investigation in the interior of China on behalf of the Board of Trade, said

TELEGRAMS.

that closer co-operation between British officers, manufacturers, merchants, and financial interests would be necessary if we were to compete successfully with German methods. Our manufacturers should work more for the future and not always expect immediate returns. Greater facilities were required from banks and financial institutions for financing deferred payments on large Chinese Government and private contracts. As China opened up, our mercantile representatives would require more knowledge of the language and business methods of the country. The present scarcity of young Englishmen possessing such knowledge would become more acute. He hoped that Eastern houses would encourage their assistants to take University courses in Chinese and to study the language in China.

Mr. Ainscough appealed to British merchants in China to take advantage of the lull in German competition to revise their methods and seize opportunities. He deprecated misgivings regarding the proposed change in the Chinese constitution. The President proved himself the only man able to govern the country and if the change would maintain stability and increase the efficiency of Government, and settle the question of succession, we might congratulate the new Empire of China upon a wise and far-sighted decision.

Rapid Rise in Silver Values. Its Cause Explained.

LONDON, November 27. Messrs. Montagu's weekly report on the silver market attributes the rapid rise in price to the announcement of unexpectedly small size of London stock which, invigorated by Indian bazaar demand, caught Chinese speculators napping, and made America reluctant to sell. Continued activity of continental enquiry was also a factor in the rise, while purchases for home coinage maintain each advance despite the abnormal figure reached. Only small supplies are available. The outlook is good.

The New Chancellor.

LAHORE, November 27. LONDON, November 26th.—Mr. Herbert Samuel, the new Chancellor of the Duchy of Lancaster, is not being paid any additional salary:—"Civil and Military Gazette's" cables.

Honour for the Nizam.

LONDON, November 27. The Nizam of Hyderabad has been gazetted Honourary Aide-de-Camp to the King.

FRANCE.

A Paris Bulletin.

LONDON, November 28. Paris:—A disturbed night in Artois is the feature of the communique. Fierce engagements with grenades and aerial torpedoes occurred but most violent combat was in the region of the Labyrinth after the Germans had exploded a mine. The struggle resulted in favour of the French. Our aeroplanes attacked the station of Royon with huge bombs and also forced two captive balloons to descend. A French scout aeroplane shot down a German machine on the heights of the Meuse.

Lively Artillery Actions.

An Enemy Battery Destroyed.

LONDON, November 28. PARIS.—A communique says there were lively artillery actions in Belgium and south of the Somme. Our artillery north of St. Mihiel destroyed an enemy battery. It has been ascertained that the enemy's gas attack near Bethincourt ended in complete defeat. Three successive clouds of gas were followed by a violent bombardment, but our artillery prevented the German attack debouching.

All is Quiet.

LONDON, November 27. PARIS.—A communique says all is quiet. There has been a heavy fall of snow in the Vosges.

Cannonade Along Entire Front.

German Ammunition Depot Destroyed.

LONDON, November 27. PARIS.—A communique says there has been a cannonade along the entire front. It was very lively in Argonne, where a German ammunition depot was blown up. There has been brisk grenade fighting in the region of Fille Morte, where the French occupied a mine crater.

A Four Day's Bombardment.

Enemy's Wire Defences Destroyed.

LONDON, November 27. Field-Marshal Sir John French, in a despatch says our artillery successfully bombarded the enemy trenches during the past four days, destroying wire and reaching parapets. The enemy made little reply. Mining has been constant on both sides during the last few days.

Hostile Artillery Active.

Heavy Mine Fighting on British Front.

LONDON, November 27. Field-Marshal Sir John French in his Bulletin further says that hostile artillery has been active north of Albert, north of Loos, north of Ploeg Street and east of Ypres. A heavy enemy bombing on Monday evening on a mine crater south of the Bethune-La Bassee Road was repulsed. We exploded a mine on Tuesday north of the Bethune-La Bassee Road and occupied the crater. The enemy on Wednesday exploded a mine south of Quinchy, somewhat damaging our trenches. A hostile bombing attack against the crater was repulsed. The enemy yesterday exploded a mine near Carnoy-Givenchy.

TELEGRAMS.

Twenty-three of our aeroplanes yesterday successfully bombed a German hut encampment north-east of Albert. The enemy replied with a single aeroplane, which dropped six bombs near Bray, doing no damage.

COMMERCIAL WAR AGAINST GERMANS.

Leaders of Allied Countries Explain Need for Agreement.

CALCUTTA, November 27. A "Statesman's" cable states:—The agitation for a commercial union among the Allies to meet the conditions likely to arise after the war is rapidly gaining strength both at home and abroad. The Paris correspondent of the "Morning Post" has elicited views of thirteen leading Deputies of the French chamber, all of whom insist on the urgency of the question and strongly urge immediate preparation of detailed plan of action. One argues that as Germany has not been invaded her means of production are unimpaired, and she will be in a position to begin the economic campaign the moment peace is declared. It is imperative, therefore, the Allies should agree beforehand to raise a barrier against German manufactures. Other Deputies advise the imposition of differential tariff on imports of the Allies, neutrals and enemies respectively. A similar movement is in progress in Russia, where the establishment of customs Unions among the Allies on the basis of firm political alliance is advocated by leading publicists who like French Deputies insist upon the importance of early agreement upon the subject both in its political and economic aspects. English commercial opinion generally speaking follows the same lines. The Associated Chamber of Commerce has passed a resolution urging the Government to decide upon its fiscal policy in view of the danger of Germany dumping her wares upon the world during the economically critical period which will follow the cessation of war.

Resultless Poison Gas.

German Aeroplane Destroyed.

LONDON, November 27. PARIS.—A communique says:—The enemy yesterday loosed a cloud of poison gas near Bethincourt, west of the Meuse, but without result. A German aeroplane fell into the Aisne near Berry-au-Bac and the aviators swam ashore. The French artillery destroyed the aeroplanes.

RUSSIA.

Russian Troops on Rumanian Frontier.

Quarter Million Concentrated.

LONDON, November 27. ATHENS.—It is stated in reliable sources that a quarter of a million Russian troops are concentrated in the Ismail region near the Rumanian Frontier.

Important Russo-Rumanian Conference.

Bukharest journals state that a conference is being held in Siliustria, attended by the Rumanian Ministers of War, Public Works, and Agriculture, and the brother of the Premier. Russia is represented by Prince Urusoff, the well-known authority on the east. According to the "Matin" the conference is discussing all the contingencies to which war may give rise on the lower course of the Danube.

Germany's Hopeless Task.

Preparation for Withdrawal from Riga Area.

LONDON, November 27. Telegrams from Petrograd indicate that the Germans have begun preparing for the difficult operation of withdrawing from the hopeless task of capturing Riga and generally the line on the Dvina. Everything bulky and valuable has already been removed from Mitau.

RUSSIANS CAPTURE GERMAN POSITION.

German Aviators Frozen to Death.

ALLAHABAD, November 28. LONDON, November 27th.—The "Morning Post's" Petrograd correspondent says that the Russians successfully stormed the German stronghold at Yanopole on the Dvina, whence various attempts to cross with small forces were made. The capture means stoppage of such enterprises.

Reuter's Petrograd correspondent says that Russian aeroplanes near Dvinsk cut off an albatross which, failing to escape descended on frozen marsh land. When Cossack cyclists came up an hour later they found the machine undamaged, but the pilot and observer frozen to death. ("Pioneer's" special cable.)

GERMAN CLAIM UNCONFIRMED.

Fighting Near Riga Ends Indecisively.

LONDON, November 27. The German claim to the capture of Bersenauende a few miles south of Riga is not confirmed by the Russian communique, which says fighting took place there all day yesterday, but ended indecisively.

A communique says everything is quiet elsewhere on the whole front except west of the town of Olyka between Rovno and Lutsk, where attempts of the enemy to advance at two points nearly ended in disaster to him, the Russian enveloping movements forcing him to retire precipitately to his starting point.

Russian Military Mission To England.

Movement Towards Closer Co-operation.

LONDON, November 28. Reuter learns that an important Russian Military Mission has arrived in London under Admiral Roussine, Chief of the Naval Staff, accompanied by officers of the Imperial Staff. The mission is the outcome of the desire of Lord Kitchener for closer touch with Russia. The mission will confer with the Government regarding

TELEGRAMS.

the conduct of the war. There was never closer co-operation among the allies. Russian supplies of arm and munitions have vastly improved and are daily becoming more satisfactory.

Enemy's Fruitless Attempts to Recapture Trenches.

LONDON, November 28. PETROGRAD.—It is officially stated that all is quiet on the Eastern front save for fruitless attempts by the enemy to recapture the lost trenches.

Archangel Still Free.

Malicious German Reports.

LAHORE, November 28. LONDON, November 27th.—It is stated that the reports that Archangel is frozen have been circulated by the Germans who are desirous of discouraging shipments. It is expected that the port will remain open until the end of December.—("Civil and Military Gazette's" cable.)

GERMANY.

THE GERMAN LOSSES.

Three Millions Permanently Incapacitated. Probable Raising of the Age Limit.

LONDON, November 28. The official representative of the British press with the French armies estimates the German losses in the first fifteen months of the war at four and a half millions, of whom three millions will not return. He confirms Mr. McKenna's statement that the German net wastage is two hundred thousand monthly. To meet further losses Germany will be compelled to raise the age limit for military service above 45. Already a secret circular has been issued instructing the authorities to proceed with the registration of men of from forty-six to fifty.

Warships on the Danube.

An Austro-German Request Refused.

LONDON, November 28. Reuter learns that some days ago Germany and Austria jointly requested Rumania to give permission for their warships to proceed along the Danube beyond the Bulgarian waters and Rumania declined. It is fairly certain that the enemy's object was to menace the Russian concentration at Reni and other points in southern Bessarabia.

Germany's Hunt for Copper.

LAHORE, November 27. "Civil and Military Gazette's" cable:— LONDON, November 26th.—The "Kreierzeitung" states that Prince Furstenberg, the Kaiser's intimate friend, has ordered the copper roof of his splendid castle of Donaueschingen to be dismantled for the sake of copper and 'papier mache' to be substituted.

Reported Movement of German Troops.

From Western Front.

LONDON, November 28. ZURICH.—Reports from Germany indicate extensive movements of troops towards Serbia from the Western front. The railways along which new formations are concentrated are closed to ordinary traffic.

AFRICA.

The Conquest of S. W. Africa.

Cape Parliament Thanks General Botha.

LAHORE, November 28. The "Civil and Military Gazette's" London correspondent cables:—

LONDON, November 27th.—The Cape Assembly has passed by 85 votes to 26 a resolution thanking General Botha and his officers and men for their services in South-West Africa. The minority consisted of Nationalists. The Senate passed a similar vote without division.

Satisfactory Recruiting for E. Africa.

LAHORE, November 27. LONDON, November 26th.—The "Times" and Reuter's Capetown correspondent says:—Recruiting for East Africa is progressing for three days. A stream of men has been coming in from all parts of the Union. The best results hitherto have been at Johannesburg. A gratifying number of young Dutchmen are enlisting, notably in the Potchefstroom area.—("C. and M. Gazette's" cable.)

CANADA

Plot to Blow up Lachine Canal.

FRUSTRATED BY THE MONTREAL POLICE.

Discovery of a High Explosive Bomb.

LONDON, November 28th.—The Montreal Police believe that they have frustrated a plot to blow up the famous Lachine Canal, which would have suspended the carriage of grain "via" the Great Lakes. They found a high explosive bomb and shells on the banks.

Extension of Munition Works

Banks Finance an Important Canadian Scheme.

LONDON, November 27. OTTAWA.—Plans are being prepared for an important extension of munition works in Canada. Not only will there be a larger output, but the banks will assist in financing. The banks are accepting British Bills of Exchange. Heretofore payments were made direct from British funds.

TELEGRAMS.

PERSIA.

Russo-British Movement in Persia.

LONDON, November 27.
PETROGRAD.—A telegram from Teheran says that the British and Russian Consuls at Hamadan, and the members of the British and Russian colonies have arrived at Kalvin.

SPAIN.

The New Ministry.

LONDON, November 28.
LISBON.—The Democrats were forming a National Ministry which the Unionists and Evolutionists have refused to join. The President has therefore entrusted Senator Affonso Costa with the formation of the New Ministry.

HOLLAND.

Consignments of Rubber will not be Accepted.

LONDON, November 28.
AMSTERDAM.—The Dutch Overseas Trust announces that it will not accept consignments of rubber until further notice.

UNITED STATES.

Neutrals and Peace.

President Wilson's Definite Refusal.

LONDON, November 28.
WASHINGTON.—It is stated authoritatively that President Wilson will refuse to participate in the various campaigns to convoke a conference of neutrals with a view to bringing about peace.

Anti-Munition Conspiracy in America.

An Important Arrest.

LONDON, November 27.
WASHINGTON. Officials of the Department of Justice give assurance that the thorough investigation of the German plots to cripple munition factories is well under way. An important arrest has been made at San Francisco of C. Crowley, formerly a detective in the country District Attorney's Office. He is charged with sending money for dynamiting the allies' munition vessels, and also the piers on the Pacific coast, where munition ships have been in harbour. Crowley joined a powder factory presumably in order to keep on the track of shipments of explosives.

British Commercial Credit in U. S. A.

Another Loan Floated.

LONDON, November 28.
NEW YORK.—An additional British commercial credit has been established here in the form of a loan bearing four and half percent interest and running for six months. It is secured on British Government Bonds. The credit aggregates fifty million dollars. The security is eleven million sterling.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

UNITE PROVINCES.

Technical Education in United Provinces.

ALLAHABAD, November 29.
A Press Communique issued by the Local Government states:—

It will be remembered by those who are interested in the progress of technical education in these Provinces that a discussion took place in the Legislative Council on April 6th last on the subject of the proposed Technical Institute at Cawnpore. The discussion arose out of a resolution moved by the Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru proposing that there should be no further delay in the establishment of this Institute. It was explained on behalf of the Government that it had been decided to follow the example of some of the new Universities in the West by obtaining as an organizing head for the proposed Research Institute a scientist of repute who would be able to advise the Board of Industries and the Local Government both as regards the subject to be taken up and all the other multifarious parts of the scheme of such an Institute. Intimation has now been received that the Secretary of State for India has accepted the scheme of the Local Government in principle, subject to definite provision being made for including a certain amount of teaching work among the activities of the Institute, but in view of the exceptional circumstances of the present time the Board of Education have recommended to the Secretary of State that the actual appointment of a Principal should be deferred for the present. The reason assigned is that the best candidates would not be available before the end of the war as they are occupied in other work which they would be most unlikely to leave and from which it is highly undesirable that they should be drawn away in view of the fact that the duties of the contemplated post could only be carried out by a man of first class calibre. The wisdom of the advice is indisputable and disappointing though the delay must be the Local Government has no alternative but to postpone the scheme for a Technological Institute until the end of the war. In the meantime however it is hoped that the advice and assistance of the Director of Industries who has now a small laboratory and an expert technological chemist at his disposal will enable those taking part in the industrial development of the provinces to dispose of some of the more pressing problems hampering their advance.

TELEGRAMS.

MYSORE.

New Industrial Schools in Mysore.

BANGALORE, November 28.
The opening of four new Industrial Schools at Kolar, Shimoga, Tumkur and Chickmagalur respectively has been sanctioned recently by the Government. The existing two aided industrial schools at Hassan and Chitaldroog are being made Government ones in future. Six Superintendents on salaries ranging from Rs. 50 to Rs. 100 will be appointed for the institutions. Drawing, smithy and carpentry, rattan work, coir making, metal work, weaving, woodcarving etc. will be taught therein.

SOUTH INDIA.

The Coonoor Abduction Case.

Bail Asked For Mrs. Newman.

COIMBATORE, November 29.
A petition for bail on behalf of the second accused Mrs. Newman in the Coonoor Abduction Case filed last week was taken up this morning by Mr. Waller, District Judge. Mr. Ramaswami Iyengar who appeared on her behalf stated that was a fit case for bail, that the Magistrate found that her line of defence was consistent with the prosecution on certain material points, that Marie Reilly was a highly imaginative but badly educated girl, that petitioner was in a position to prepare her evidence in the trial and that on the merits she was entitled to indulgence accorded to the first accused, that Mrs. Newman was an old helpless woman not likely to tamper with witnesses and that the arguments usually advanced in opposing bail would not apply to her case, and that the education of her daughter and the ill-health of her son would necessitate her being allowed on bail.

Rao Bahadur Balakrishna Iyer, Public Prosecutor, stated that he had instruction from the District Magistrate of Nilgiris to oppose the bail and observed that in his opinion there was a stronger case against the petitioner than the first accused.

At this stage the Sessions Judge referred to the Order by the High Court releasing the first accused on bail and pointed out that no mention was made therein into the merit.

Mr. Ramaswami Iyengar stated that Their Lordships said the petition went through a goodly portion of the evidence and that they abstained from remarking on the merit lest it should prejudice the trial either way. The Sessions Judge reserved orders.

French News of the War.

PONDICHERY, November 28.
Havas' cables state that the French in Serbia have captured Drouinik. The Germans in the eastern theatre have evacuated Mitau. The Russians have progressed at the extremity of Lake Sventen and on the left of the Syr. Western theatre remains quiet.

Messrs. Andrew and Pearson : Very Favourably Received in Australia.

(COMMUNICATED.)

Messrs. C. F. Andrews and W. W. Pearson arrived in Adelaide on October 11th and went on from thence to Melbourne and Sydney and New Zealand, interviewing the leading Australian Statesmen concerning the conditions of Indian labour in Fiji and the future of the Colony. They have been received everywhere with the utmost cordiality, and great sympathy has been expressed with the object of their visit. The time of their arrival was in every way favourable, as Australians have opened their hearts to India on account of their bravery and endurance of the Indian troops in the Dardanelles side by side with those of Australia and New Zealand. The splendid loyalty of India has also very greatly impressed the public mind. There has been on all sides recently a growing consideration for the claims of India to be taken into a wider comradeship than that of arms.

The future of Fiji is vital to Australia because it is the advanced naval base in the Pacific almost equidistant between Australia and New Zealand. It forms, as it were, the "Heligoland" of Australia and thoughtful Australians feel that its population should be given the best possible conditions of life and work. It was pointed out that this could not be achieved under the indenture system, which had proved itself morally injurious in Natal and elsewhere.

Opportunities were presented of meeting H. E. the Governor-General and the Governor of New South Wales, both of whom were very deeply interested in the Fiji labour question and expressed sympathy with India in the matter. There is considerable probability that, after the war is over, a "Greater Australia" may be formed, or an "Australian Dominion", which will include Fiji along with other islands. There is certain, in any case, to be a closer connection, every year, between the Australian Continent and the Fiji Islands; as they are the first stopping place on the journey to America across the Pacific. Australian sympathy therefore with the abolition of Indenture is of importance for India, and will greatly help matters forward.

BRIEF TELEGRAMS.

Mr. Mazharul Haque, President-Elect of the Moslem League is gone to Bhagalpur to see the Hon'ble Sir S. P. Sinha, President-Elect of the Congress.

His Excellency the Viceroy has returned to Delhi on the completion of his tour in Bikanir. Lord Hardinge will leave for the Punjab by the end of the first week of December.

Sir Ali Imam and Sir Sankaran Nair in response to the invitation from the Hon'ble Lala Sukhbir Sinha paid a visit to Muzaffarnagar on Thursday. The guests were entertained at a Garden Party among those present being Sir Daviz Daud Khan, Consul General of Persia.

A Trivandrum message says that the appeal in the case Secretary of State v. K. P. Raman Pillay for the refund of the scholarship amount received by the defendant was dismissed with costs on Friday by the High Court Divisional Bench consisting of Justice Chatfield and Justice Iyengar.

TELEGRAMS.

Rao Sahib T. Numbermal Chetty, Managing Director of Trichur Timber and Saw Mills near Madras has offered to place the workshop attached to the Saw Mill at the disposal of the Government of Madras for the manufacture of munitions and to equip the same with all appliances that would be found necessary for the official conduct of such works.

A huge crowd witnessed a Fire Brigade tournament this evening which was held in aid of Lady Carmichael War Relief Fund. The programme was replete with highly successful events showing vividly the working of up-to-date appliances in extinguishing fire and rescuing persons. The Governor and other high officials were present.

Graduates of private medical colleges practising in Central Provinces and Behar have submitted to the Viceroy a memorial praying for the dropping altogether of the Indian Medical Bogus Degrees bill as it is not calculated to promote the best interests of the country or alternatively to see no retrospective effect is given to affect the interests of those who have already built up a reputation for skill and formed large professional connections.

At the second meeting of the Memorial Society held Saturday, Mr. Hayes presiding, recurring grants for three years aggregating to Rs. 4,000 per annum to educational institutions as recommended by visitors appointed by the Society at its first meeting were made subject to the opinion of the Inspector of Schools, Nagpur, as to the desirability of sanctioning and their being recognised by the Educational Department. A non-recurring grant of Rs. 20,000 was resolved to be made to the new English High School, Nagpur for building purposes subject to certain conditions including registration of its Governing Body as a society under act 20 of 1860, and realisation of Rs. 15,000 donation before 31st March 1916. Other questions included grant of scholarships to students studying in Morris College, Nagpur, the funded capital of the Society is about 2 lakhs. The Memorial Fund Committee considered the question of collecting funds and resolved to depute the Hon'ble Mr. Kelkar to Chhattisgarh division for collecting fund.

LATEST TELEGRAMS.

Lord Kitchener at Milan.

LONDON, November 28.
MILAN.—Lord Kitchener arrived here this morning from the Italian front. He paid a hasty visit to the Archaeological and Art Museums and then left for Turing.

GENERAL D'AMADE.

In London.

LONDON, November 27th.—It is announced that the French General D'Amade, who co-operated with the British in Gallipoli, has arrived in London.

THE NEW DRINK ORDER IN ENGLAND.

Statement by Lord D'Abernon.

LONDON, November 27.
Lord D'Abernon, Chairman of the Board of Control, informed a deputation of Trade Unionists that the general withdrawal of the new drink order is out of the question, but public houses on the riverside are to be allowed to open two hours in the morning, on condition that they supply adequate food and that increased canteen accommodations is provided.

Wheat Control in Canada.

LONDON, November 28.
OTTAWA.—The Government has commandeered all high grade wheat at the head of the Great Lakes and in store or in transit eastward. The quantity amounts to sixteen million bushels. This action which has been taken at the request of the British Government insures prompt delivery as grain taken is now en route for the seaboard. The price has not yet been fixed.

Air Duels.

Turks Use Gas for First Time.

LONDON, November 29.
PARIS.—An Official statement says that ground fighting has been featureless, but there have been very active air engagements. A German aeroplane pursued by the French fell into the sea off Westende and boats which hurried out to assist the aviator were attacked by the Allied Scaplanes and artillery. One vessel was sunk. Many bombs were dropped on the sheds east of Mulhouse and three aviators were smashed up. Fierce air duel occurred at Nancy where an aviatik was brought down. The second German aviatik fled. The Turks for the first time used suffocating gases against the British but without result.

Latest Russian Official Bulletin.

LONDON, November 29.
PETROGRAD.—The Official statement says that only minor engagements have taken place on the entire front. There have been small skirmishes in a Caucasus. Brisk engagements occurred north of the Lake Tortum where the Russians descending a precipice by means of ropes dispersed the Turks and captured a gun.

LONDON, November 28.
ATHENS.—The Greek Government has replied to the note of the Entente Powers. It is understood that the reply accepts the demand of the Allies regarding the non-disarmament of the allied forces, their liberty of action in Greek territory, with a view to their security and regarding the railway and telegraph facilities. Government reserves certain details for further examination.

The declaration that the parts of Greece occupied by the Allies will be restituted in due course and reasonable damages paid has favourably impressed the Government with the friendly dispositions of the Entente.

TELEGRAMS.

DELHI.

The War Situation Reviewed.

DELHI, November 28.

The following telegram, dated the 26th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The Greek Government state that their reply to the Entente Powers was very friendly and satisfied their demands, giving all the guarantees considered necessary. The British Government has authorised the departure from Malta of a Greek steamer detained there.

The French repulsed a Bulgarian attack east of Karivolak. The Russians are concentrating large forces on the Danube where it leaves Roumania.

A French communique states:—On the 21st November the Turks at Gallipoli attempted three attacks on the British front to re-take the trenches lost on the 15th November, but were repulsed by British infantry regiments and British French artillery. The Turks have plenty of ammunition, but fear of aircraft, which bombards Constantinople-Dedeagatch railway, and the fear of monitors and light vessels which frequently bombard the Asiatic coast is obliging the Turks to oppose important forces.

The Russians report that an attempted German advance was repulsed west of the Riga.

The Russians captured a hill south-east of Riga. Fighting also occurred south-west of Riga near Smorgon east of Vilna and south-west of Dvinsk. The Russians captured a village north of Chortorsk on the Strya. The Russian attack was successful on the Strya.

The French report nothing important from the western front.

The Italians report continued vigorous fighting north-west of Gorizia and captured fresh trenches.

DELHI, November 28.

H. E. the Viceroy has received the following telegram, dated yesterday from the Secretary of State for India:—

The French report that they attacked the Bulgarians east of Krivopal and occupied Brusnik. Considerable Anglo-French reinforcements are arriving.

The Germans report the repulsing of Serbian rearguards south-west of Mitrovitza. The Austrians report that the Kessovo plains are now completely in the hands of the central Allies. The Bulgarians are closing in round Monastir, the main Serbian army withdrawing in the direction of Montenegro and Scutari.

The Russians report fighting eight miles south of Riga without result. The enemy attempted an advance between Kovno and Luck, but being threatened with envelopment fell back.

Sir John French reports successful bombardment of the enemy trenches during the last four days destroying wire and reaching parapets, also considerable mining activities on both sides, and a British raid by 23 aeroplanes on a German hut encampment.

The French report usual artillery activity and heavy snow in Vosges.

The Italians report that they repulsed heavy counter-attacks by the enemy on the heights north-west of Gorizia. Severe fighting continues in Carso Plateau at Mount San Michele.

Banquet to the Viceroy at Bikanir.

The Maharajah of Bikanir's Speech.

LALGARH, November 28.

A Banquet was given by the Maharaja of Bikanir to-night in honour of H. E. the Viceroy. In proposing the health of His Excellency, the Maharaja said:—

YOUR EXCELLENCY, YOUR HIGHNESS, LADIES AND GENTLEMEN.—When I last entertained Lord Hardinge in this hall a couple of years ago, little did I think that we could once more have the honour of welcoming His Excellency to Bikanir. Our gratification on this occasion has moreover a special significance in that this visit has been rendered possible only by the extended term of His Excellency's Viceroyalty, which has given such unqualified pleasure to the ruling Princes and Chiefs, no less than to the people of India. Although unhappily the time is approaching when we shall have to bid Your Excellency farewell, we hope that your five years' sojourn in our midst has sufficiently demonstrated to Your Excellency what grateful and loyal hearts here are beating in India and how genuinely responsive the people of this country are to any little touch of sympathy or act of kindness. Though thousands of miles will separate us, Your Excellency will be followed wherever you may go by the respectful good wishes, unbounded gratitude and devoted affection of the people of His Imperial Majesty's great Indian Empire, who have all truly rejoiced that Your Excellency was out here to preside over the destinies of India during such critical and momentous times, and who are all earnestly hoping and praying that His Imperial Majesty and his Government may find it possible to spare Your Excellency for India for a still longer period. Your Highness, Ladies and Gentlemen, I will now ask you to join me in drinking to the very best health of His Excellency the Viceroy.

The Viceroy's Reply.

H. E. the Viceroy replied as follows:—

Your Highness, Ladies and Gentlemen.—I certainly thought when I came to Bikanir two years ago that would be my last opportunity of enjoying the hospitality for which His Highness the Maharaja is justly famed, but fate has added a brief spell to my career in India, and when the Maharaja asked me to come back for a few days to his country, where I had already spent so many happy hours, I did not hesitate to accept gladly his kind invitation. Viceroy is no more immune than other people from the ills, that flesh is heir to, and at times there comes a hatred for work and he feels an almost irresistible desire for a little rest and relaxation from the incessant stream of knotty problems and the inexorable weight of unceasing responsibility that are his lot. It is in such times that the thought of a little holiday and of the herds of buck on the plains and the flocks of grouse in Bikanir makes appeals to me with a force that I have no inclination to oppose, and I have never known the tonic to fail in its effect. This is my third visit to Bikanir, and yet the Maharaja has succeeded in making me believe that I am still welcome.

TELEGRAMS.

He has once more entertained me right royally, and I can only thank your Highness most heartily not only for the great care and trouble you have taken to provide for my comfort and happiness, and more especially for the enjoyable sensation which you have succeeded in inspiring in me, that I am completely at home in Bikanir. There are not many months left before I finally leave India, but the time has not yet arrived for a farewell speech. Nevertheless I should like to say this, that among all the memories that I shall carry away from India, some of them sad and some of them happy, there is none that still so constantly remain with me an unalloyed pleasure as the friendships I have had the privilege of forming with some of the rulers of Indian States, with whom my high office has brought me into such close and intimate contact, and among the best of these friends I shall always number our generous and gallant host, as also his guest the Maharaja Scindia, and while the Maharaja of Bikanir has fully and freely admitted me to the privilege of his personal friendship, he has in our more official relations never given me a moment's anxiety or worry. On the contrary I have often had from him most useful counsel, and there has always been a feeling of unshakeable confidence that in the utmost crisis or the utmost danger, in fair weather or foul whatever be the tide, Bikanir will always remain true to its old traditions, staunch and faithful.

Your Highness, Ladies and Gentlemen, I give you the health of Colonel His Highness Sir Ganga Singh Bahadur the Maharajah of Bikanir.

BOMBAY.

The Late Sir P. M. Mehta.

A Poona Meeting.

POONA, November 28.

A crowded meeting representative of all sections and communities of the citizens of Poona was held this evening in the Kirtloskar Theatre to do honour to the memory of the late Sir Pherozshah Mehta. Sir Ramakrishna Bhandarkar presided. The proceedings were opened by Mr. Apte, President of the Municipality, who read out the requisition for the meeting. In his presidential speech Dr. Bhandarkar referred in eulogising terms to the invaluable services of Sir Pherozshah Mehta to his country in the fields of local Self-Government, education, legislation and political agitation. Mr. K. P. Gadgil, Barrister-at-Law, then moved the following resolution:—That the inhabitants of Poona in public meeting assembled desire to express and put on record their sense of profound sorrow at the lamentable death of the Hon'ble Sir Pherozshah Mehta, who during more than 40 years rendered important and highly valuable public services to this country being one of the most prominent patriots of India who helped to guide her destinies with consummate ability and skill, always ready to work for the people in a selfless, liberal and exemplary manner, free from all narrow prejudices. The Hon'ble Mr. Kandalawalla seconded it. Mr. Tilak in a forceful and impressive speech supported it. India, he said, had many leaders but there were very few who approached Sir Pherozshah in point of strength of character, distinguished and selfless public service and fearlessness of criticism which he possessed in a remarkable degree, the unique quality of inspiring even his opponents with awe by his independence and fearlessness. After the Hon'ble Mr. Kamath and M. Jaffar Ali had spoken the resolution was carried the whole assembly rising to its feet in solemn silence. The Hon'ble Mr. Paranjpye said that Sir Pherozshah had identified himself with the Indian cause to such an extent that he claimed to be an Indian first and a Parsi afterwards. Sirdar Mudaliar, Messrs. Lavate, Dharap and a few other gentlemen also took part in the meeting.

Fodder Scarcity in Gujarat

DELHI, November 28.

A Press communique says:—In view of the serious scarcity of fodder in the Gujarat district of the Punjab the Government of India have decided that with immediate effect and until further orders freight on consignments of fodder excepting fodder for the Army Department, booked from any station on the Bengal and North Western, Bengal Nagpur, East Indian, Bombay Baroda and Central India, Great Indian Peninsula, Rohilkhand and Kumaon, North Western Oudh and Rohilkhand, Morvi Bhavnagar State, Jodhpur Bikanir, Udaipur, Chitogarh Junagad State, Gondal Porbander State and Jamnagar State and Jamnagar Railways to Kathala, Gujarat, Lala, Musa junction, Kharian, Karyala, Jaurah, Tharnama, Dinga, Chilianwala, Bahaud Din junction and Hariah stations on the North Western Railway shall be recovered from the consignor or the consignee at the rate of six pices per four wheeled, nine pices per six wheeled, and one anna per bogie waggon per mile and that the balance of the freight calculated at ordinary tariff rates shall be paid by the Government debitable to Head "33 Famine Relief.

Attempted Escape from Jail.

POONA, November 28.

Some prisoners in the Chikodi Jail recently attempted to force their way out by breaking through the walls of the prison. On the attempt being detected they were fired at, as a result of which two are reported to have been killed.

An Economic Bureau.

For Collection of Facts and Figures.

BOMBAY, November 28.

At a meeting held at the Servants of India Society Offices yesterday evening with Sir Bhalachandra Krishna in the chair, it was resolved to form an Economic Bureau with Mr. J. B. Petit as President and Sir Bhalachandra Krishna as Vice-President, the objects being to facilitate study of Indian economics, collections of facts and figures relating to different trades and dissemination of correct economic ideas.

TELEGRAMS.

Lord Willingdon Visits Munitions Factories.

BOMBAY, November 28.

This morning Lord Willingdon paid a visit to the G. I. P. Railway workshops where munitions are being manufactured spending nearly an hour and visiting almost all departments.

UNITED PROVINCES.

Co-operation In United Provinces.

ALLAHABAD, November 28.

The review on the working of the Co-operative Credit Societies for 1914-15 in the United Provinces shows that nearly 47 lakhs was outstanding at the beginning of the year, 27 lakhs was advanced during the year and repayments amounted to 29 lakhs, leaving 45 lakhs still due at the close of the year. While this is disappointing the Lieutenant-Governor realises that in peculiarly difficult circumstances no better results could fairly have been expected and he is particularly pleased to note that uneasiness which took so firm a hold on depositors of the Joint stock Banks, and Post Office Banks affected depositors of Co-operative Banks in only a minor degree. The chief feature of the year has been the creation of four cattle insurance societies. The Registrar will visit Burma next year, where it has been successful to study on the spot the system adopted in that province. The Lieutenant-Governor is particularly gratified by the fact that in the present crisis the co-operative movement has not only given substantial contributions to the various war funds but has also been an important channel for the dissemination of correct information on the course of the war.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, November 28.

When Sankaral's examination was concluded this morning in the conspiracy case the witness said that he was told when arising occurred he was to act as a volunteer to protect the Indian population which would be in confusion. He was asked by Pingle to acquire influence with the Regiments. Witness then deposed to his visit with Pingle to Meerut Barracks, where they met a Mahomedan Sirdar. He also spoke of his association with Masterji, Pratip and Sachindra after Pingle's arrest. After the examination in chief of this witness was concluded the Court adjourned until Monday.

Inspection of Egyptian Field Post Office.

ALLAHABAD, November 28.

Mr. C. R. Clarke, Post Master General, Punjab, who is just proceeding on six months leave, has been deputed to inspect the field post office administration in Egypt.

BEHAR.

Mr. N. Sirohi Rao Panth at Bankipore.

MORADPUR, November 29.

Last night a well-attended meeting was held at the Anglo Sanskrit School Hall, Bankipore under the presidency of Mr. Sachidananda Sinha, Bar-at-Law to express sorrow and condolence at the death of Sir Henry Cotton and Sir P. M. Mehta. The meeting could not be held earlier owing to Sonpur Fair and other holidays. Rai Bahadur Purnendu Narain Singh, Mr. Mathuranath Singh, Mr. Parameswar Lal, Nawab Sarfaraz Hussain Khan and others took part.

Mr. Subbarao Pantulu who arrived in Bankipore on the 27th night from Lahore attended the meeting and after it had been dissolved Mr. Subbarao Pantulu conversed with some of the leading men about Congress affairs.

Mr. Pantulu is the guest of Mr. Sachidananda Sinha and may stay here for two or three days more. From Bankipore he goes to Calcutta.

COLOMBO.

The Moldavian Tribute.

COLOMBO, November 28.

The Moldavian tribute was presented at the Government House under the usual ceremonies and the Governor gave the Ambassador a quantity of pepper, cinnamon etc, to be given to the Sultan.

The 80th Carnatic Infantry in Ceylon.

COLOMBO, November 28.

The 80th Carnatic Infantry has arrived from Madras to relieve the 28th Panjabis who are sailing shortly. Lieutenant-Colonel S. B. Graham is in command of the new arrivals who have created a favourable impression.

SOUTH INDIA.

Paramalai Killars Protest.

MADURA, November 29.

The Paramalai Killars in the Madura District assembled together in large numbers at a mass meeting last evening at Tidiar the central part of Kallanad and resolved to the following effect:—

That this meeting do protest against the incorrect misleading and libellous practice of describing them as Killars, declare that they are Teyars of Devandrakulam, resolve here solemnly that they do and hereafter will always describe themselves by their right appellation of Teyars on all official public and other occasions and hereby esjoin all Teyars to do the same.

That this meeting protest against the proposed registration of their fellow Teyars of their Rajadhami Mela Urappanur as a criminal tribe as an unnecessary and uncalled for insult and disgrace to the whole community of Teyars, deeply sympathise with them in their present trouble and admire their bold and unshaken sufferings for the good of the community.

That this meeting calls upon all their fellow Teyars to constitute caste Panchayats to put down crime, foster public opinion against the same, and in the case of such offenders as may actually exist to give information to the Police and the authorities and co-operate with them in the interests of good government.

గ్రామరస్థాలు.

కాకినాడ తాలూకా బోర్డు మీటింగు.

1915 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెల 28వ తేదీ శనివారము మధ్యాహ్నమున తునిమకానున జరిగిన కాకినాడ తాలూకా బోర్డు మీటింగులో కొందరి ఫిర్యా మెంట్లకు దుగ్గిరాల వెంకటస్వామిరావు కాశీరావు పంతులు గారితో నీక్రింది తీర్మానము పాదించబడెను.

“ఈ (కాకినాడ తాలూకా) బోర్డువారి మితదాతల మునుగు క్రిందియూ, కాకినాడ తాలూకాలో గ్రామి రోడ్లు, పంటకాల్వలు మునుగు కాల్వలపై త్రాసులు పడున రహదారి సదుపాయము సృష్టించి చేయవలసిన యావశ్యకము నాలో చించియు, నీ జిల్లాలోని యిన్ఫ్రావర్క్ డివీజన్ లో నుండి సా టురు 28,000-0-0 లకు తక్కువ కాకుండ సభమును పడేండ్లపాటు దొరతనమువారి బోర్డువారికి ధనసాహాయ్యము చేయు డని కోరుటకు తీర్మానించుచున్నాను.” ఆ సందర్భమున నూర్యకాశీరావు గారి క్రింది విషయములను విన్నవించిరి.

కాకినాడ తాలూకా 294 చతురపుమైళ్ల విస్తీర్ణము 108 గ్రామములు 2,98,888 జనసంఖ్య కలిగియున్నది. ఈ 108 గ్రామములలో 84 గ్రామములు గ్రామములు, ఒకటి యీ నాగగ్రామము, 68 జమీందారీ గ్రామములు యున్నవి. కడపటికని లోని 84,110 జనసంఖ్యగల కాకినాడ మ్యూనిసి పల జిల్లాను. 16286 జనసంఖ్యగల జగ్గయ్యగారిపేట, భీమ వరము, సామర్లపేట గ్రామములు సామర్లపేట యూనియను లో చేయున్నవి. ఈ నాలుగు గ్రామము లీ తీర్మానముతో సంబంధించిన కావు. తీర్మానములో సంబంధముగల మిగత 99 గ్రామముల జనసంఖ్య 1,67,892 ఈ తాలూకాలో చతురపు మైలులకు 727 మంది చొప్పున జనసామర్థ్యమున్నది. ఈ తీర్మానసందర్భముకొరకు 99 గ్రామములను డెల్టా గ్రామ ములని, డెల్టేతర గ్రామములని విభజించవలసియున్నది. అందు 87 మొదటితరగతివి. 12 రెండవతరగతివి డెల్టేతర గ్రామములు రెయిల రోడ్లకు కు తరదిక్కునను, తాలూకా బోర్డు రోడ్లయిన కాకినాడ పావురపు రోడ్లకు కు ప్రక్కలనున్నవి.

గోదావరి తూర్పు డెల్టాలోని నాకామనోప యోగము లగు 5 కాల్వలలోని గో కాల్వల చివరభాగములను, రహ దారికి మరల తెనయటకు కొంతకాలముక్రిందట దొరతనము వారాజ్ఞాపించిన కొవ్వొత్త మండల జంక్షన్ కాల్వలను నీతా లూకాలోనున్నది. కొంతవరకు స్వతస్సిద్ధములై దొరతనము వారితో పెద్దవిజయబడి కృత్తి చేయబడిన తూర్పు డెల్టాలోని బిక్కవోలు, తుల్యభాగ, పేకి మునుగు కాల్వలయొక్కయు వానిలో ఎక్కువనకే మునుగు కాల్వలయొక్కయు మునుగునీరం తయు కాకినాడతూటకు, మట్టపాతెము, బొంబికె కాలువ చివరనున్న ఉప్పునీరులలోనికి బ్రవహించుచున్నది. 3౯౫ చతురపుమయిళ్ళ విస్తీర్ణమున కు పయోగించు టకు నీర చేకరింప బడిన యీ మూడు మునుగు కాల్వల గుండ విస్తారము నీరు స్రవించించుచు వారికి సమయేక గట్టులేనందున, మరమ్మత్తుల కొరతగా జరుగుచుండ నందువలన తా లూకాలో పెక్కుసభాగము వైవాధింది యేటేటయంత్రవలన పంటపచ్చనిను గల్గించుచున్నది. పేకి మునుగు కాల్వ నీరు వంపున గురించియు మెడక జేసి కొవ్వయన్న బంగాళా ఖాత ములో బడుచున్న తుల్యభాగ నీటివంపున. గురించియు నింజ నీరులు ప్రత్యేకము క్రేప్ల వహించి చివరే మునుగున్నాడు. సము ద్ర ప్రాంతమున మునుగునీరుపోవుటకు గల లోపములను నివారించు మార్గములను స్వయముగ వాలోదియటకు గతఫిబ్రవరి మాసమున ఇన్ఫ్రావర్క్ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు గారితటకు దడు చేసిరి. తుల్యభాగ మునుగునీరు సరిగా పంపుటకు కాకినాడ సమాద్రములోనికి గ్రామి కట్టించవలెను. ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. నాకా గమనోపయోగములను నీ కాల్వల ము నుగుకాల్వల గాక పంటకాల్వల పిల్లకాల్వల విస్తారముగ నుండి సంవర్ధనమునకు తోడ్పడి నెలలు డెల్టా గ్రామములకు రస్తాను పూర్ణముగ కట్టివేయుచున్నది.

ఈ తాలూకా డెల్టా ప్రదేశమును 50 మైళ్ళ డిస్ట్రిక్టు బోర్డు రోడ్లు కలవు. కాకినాడ తాలూకా బోర్డువారి కయి కంకర జేసివేట్టియు రోడ్ల విస్తీర్ణము 22½ మయిళ్లు. గ్రామి రోడ్ల విస్తీర్ణము 14 మయిళ్లు. తమధనమును తాము వెచ్చించు కొనుట కధికారము కలిగియున్న నీ తాలూకా బోర్డు వారు ను మారు మున్నది యేండ్ల నుండి యంతకన్న పెక్కువయభివృద్ధిని చూపలేనంతకు విహారించ వలసియున్నది.

కృష్ణాగోదావరి డెల్టాలలో రోడ్లు జేయుటకును ముఖ్య ముగ వంతెనలు కట్టుటకును విస్తారదృక్పథము కావలసియుండు నని డివన్ యోజ్జవారును, జిల్లా యధి కాలును 1872 సంవత్స రమున యొప్పుకొనిరి. 1885 సంవత్సరపు కెటిజు మెంటుదరి మిలారు డిస్ట్రిక్టు బోర్డు వార కేక రోడ్లను జేయించినను, డెల్టా భాగములందవి విస్తారముగ లేనదియు, ఉన్నవి యనుకూలస్థితి యందు లేనవియు, వారిని జేయించుటకును మరమ్మత్తులనుండుటకును ఖర్చు విస్తారముగ నున్నదియు 19 యేండ్లక్రిందట నప్పటి మనజిల్లా కలెక్టరు గారు ప్రాసీ రున్నాడు. అప్పటి రాజమండ్రి డివిజన్ లకు కలెక్టరు గారు సర్ వ్రల్లియం చేయుచు గారు డెల్టాలోని రోడ్లు సర్వజనాభిప్రాయము చొప్పున గ్రహ్యములని చెప్పియు న్నాడు. అనేక గ్రామ రోడ్ల యొక్కయు తాలూకా బోర్డు యొ క్కయు స్థితియున్నట్టికన్న నిష్పగును లేకయునుకూలముగ లేద నిమిరు నాకో కేక కిరంతుని నమ్ముచున్నాడు.

లోకల్ కెస్సులో నూటికి ౫౦ వంతునకు ఘాటీవలన ఏవైదీ యాదామున్న పక్షమున నదియంతయును, డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారిగాని తాలూకా బోర్డువారుగాని రోడ్లకొరకు వివి యోగించవలెను వియచుచుకలరు. తాలూకా బోర్డువారి కేవిధమునన వెత్తన మిప్పుటికి లేనట్టియు, పడేపడేవారు పూనికతో నడుగుచుండినగాని మునుగు రాజాలజ్జియు, ఇంజనీరింగు యజ్ఞుల్లియు మెంటుల కొరకు పనులకు కాంక్షకొ అయిన మొత్తములోనుండి నూటికి ౨౦ చొప్పున ఖర్చు పా యుచును. కడపటి యె కేండ్లలో నీ బోర్డువారికి వచ్చిన లోకలు కెస్సును వారుతమ యధికారముక్రింది మూడు తాలూకాలలో తాలూకా బోర్డు గ్రామ రోడ్లకొరకు వ్యయపరిచిన మొత్తము నీక్రింద వివరించుచున్నాను.

| సంవత్సరము | లోకలు కెస్సు. | తాలూకా బోర్డు రోడ్లకు ఖర్చు. | గ్రామి రోడ్లకు ఖర్చు. |
|-----------|---------------|------------------------------|-----------------------|
| (1) | (2) | (3) | (4) |
| 1910—11 | 46,212 | 12,174 | 8,824 |
| 1911—12 | 48,598 | 15,169 | 1,516 |
| 1912—13 | 44,871 | 22,659 | 5,592 |
| 1913—14 | 49,022 | 17,106 | 1,140 |
| 1914—15 | 48,945 | 17,875 | 8,792 |

తాలూకా బోర్డు ఆఫీసులోని సానుసరి రిపోర్టులకళ్ళ నుండి తెలుసుకొనునై కొంటిం. 3-ర కలములలోని మొత్తము నందు క్రొత్త రోడ్లకు జేయించినందుకు ఖర్చు, ఉన్న వాని మర మ్మత్తు సంరక్షణ ఖర్చులు చేయున్నది. ౧౯౦౮ నుండి ముందీ తాలూకా బోర్డు పునర్విర్మాణమైన వెనుక దీనిలోకలు కెస్సు రాబడి రూ ౫౦,౦౦౦ కును చేరినట్లు లభింపడం. ఈ రాజ భాగలోని యన్ని జిల్లాలలో లోకలు బోర్డు వారు యూని యుక్ పంచాయత్యుల వారేమే రోడ్లకు వ్యయపరచు మొత్త మును చెబుతు నెం ౧౬ ను తెక్కును తమరిపోర్టులో దొరతన ము వారు ప్రకటింతురు. అందువాహించబడిన యంతయు తాలూకా బోర్డు ఆఫీసులోనుండి గ్రహించబడిన యంతయుతో జేసి కాకలమునో కాని సరిపోవున్నది. దొరతనమువారి విరు క్కలో చేర్చబడిన లెక్క నీసలని యూహించుచు, ౧౯౧3-౧౪ సం॥ గో నంత్రిమైన నాయగేండ్లలో వారిదాఖలా క్రొత్త గా నీజిల్లా కురుంతుల నిర్మించబడిన రోడ్ల విస్తీర్ణము నిచట వివరించుచున్నాడు.

| సంవత్సరము. | గ్రామి రోడ్లు మయిళ్లు. | తాలూకా బోర్డు రోడ్లు మైళ్ళు. |
|------------|------------------------|------------------------------|
| 1910—11 | 8 | 8 |
| 1911—12 | 4 | 2 |
| 1912—13 | 10 | ౪ వార్డు |
| 1913—14 | 8 | 1 |

నెం 16 ను తెక్కు కాఖలో నీజిల్లాలోని యన్ని తా లూకా బోర్డుల కా నాయగేండ్లలో కొత్త రోడ్లకు యిన వ్యయ విాక్రింతితి నున్నది.

| సంవత్సరము | గ్రామి రోడ్లు య. | తాలూకా బోర్డు రోడ్లు య. |
|-----------|------------------|-------------------------|
| 1910—11 | 4,522 | 995 |
| 1911—12 | 11,319 | 808 |
| 1912—13 | 25,680 | 48,938 |
| 1913—14 | 9,176 | 440 |

దీనివట్టిచూడ నీజిల్లా డెల్టా ప్రదేశములకు దొకమయలు రోడ్లు జేయుటకు సగుటుకు రు 2,500 లు కావలసియున్నది. డెల్టాలో రోడ్ల విర్మాణమున కింతయెక్కుగ ద్రవ్యము కావలసి యుండుటవలన, 2,409 చతురపుమైళ్ళు వెల్లడి ప్రదేశములై సభికారముగల తాలూకా బోర్డులవారి యాదామును మితముగ

నుండుటవలనను, గ్రామి రోడ్ల విర్మాణ మివనగకు నుండదుగ నున్నది. ముందుకులునే యుండగలరు. డెల్టా ప్రదేశములలో జే ఖర్చులను సుంచి గ్రామి రోడ్లు జేయుటకున్నవో దానిని కృష్ణా జిల్లా బోర్డు పెన్సి డెంటు గారు ఆ బోర్డు యొక్క 1913-14 సంవత్సరపు రిపోర్టులో స్పష్టీ రించిరి. వారు ప్రాసించవలయు నెచట డెల్టా ప్రదేశములకు సరి గాని రుచు గాన దాని పూర్ణ ముగ నీక్రింద బొందుపరచుచున్నాను:--

“అనేక జిల్లాలలో గ్రామి రోడ్లు అరబునుది కంకర జేసిన బండిగా. దానిని జేయుటకు మైలులకు రూ ౨౫౦ మొదలు ౫౦౦ వరకును, మరమ్మత్తులలో నుం చుటకు దానిలో నైదవంతును చాబును. ఈ జిల్లా యొక్క ఆర్ లండు ప్రదేశములలో వట్టి రోడ్లను జేయించ గలము కాని నిజముగానవి యచ్చటనక్కరలేదు. ముఖ్యముగా సవికావలసిన డెల్టాలో ప్రదేశములయి పల్లపు సాగుబడియుం దుండుటచేత రోడ్లవలన ది కాని దాని ఖర్చుగాని సులభసా ధ్యము కాదు. పెద్దరోడ్లు జేయుటకు జరుపవలసినంతకునంతయు గ్రామి రోడ్లు జేయుటకును జరుపవలెను. భూముల యాక్రమణ, గట్టుపోత, కుం తెనలు, ఇనుకపరచుట, నల్ల రేగడి భూమి యైం కేతుమున రాయి కంకర పరచుట తప్పవు. మొదటితరగతి రోడ్లకు కయ్యెను వ్యయముంత గ్రామి రోడ్లకు కక్కరలేకపోయి నకు రెండింటి ఖర్చులతో డా ౧౦౦౦ కు రూ ౨౫౦ కంటె నె క్కున యుండదు. డెల్టాలో గ్రామి రోడ్లకు నాలెక్క ప్రకారము మైలులకు రూ ౮౦౦౦ లు కావలసిన యుండును. ఇది మెరక ప్రదేశములందు పెద్దరోడ్లు జేయుట కయ్యెను దానికి రెట్టింపు. ఇట్టి స్థితియందు విరివిగా గ్రామి రోడ్లకు జేయించు ట కేబోర్డు వారును పూనుకొనకలరు. ఒకవేళ దానికొరకు ధనమున్నను గ్రామి రోడ్లవలన వాని కొరకానా క్కును వ్యయ పరచుట యాచికిమానుని సుజేమాను కలుగుచున్నది. పత్రి మైలులకు ఖర్చు సమామే యుచున్నను, నలుల గ్రామము గ్రామమునుండి యొక్కొక మయలు పొడవున జేయుటకు పది ప్రత్యేక గ్రామి రోడ్లకన్న రెండు రోడ్లకు కలి రునట్లు జేరు గ జేయుటకు పది మైళ్ళు ఏకరస్తావలన రహదారి యభివృద్ధియై సౌకర్యము పొచ్చుగ నుండును. ఆవశ్యకతనుపట్టి పెద్దరస్తాల తో ముఖ్య గ్రామములను కలుపుటకు బోరువారు యోచించి సామ్య ఏర్పాటును జేసు నుత్సుక్తులగురు.”

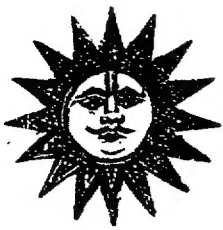
రు 5,80,000 ల ల్యాండును విమ్యా, దానిపై ల్యాండు కెస్సు చెల్లించెను నీ తాలూకాలో గ్రామి రోడ్ల విర్మాణము కడుమందముగ నుండుటవలన నెచట నొకనియామకము చొప్పు న నీవని జరుగుచుండుట లేదని యూహించక తీరదు. ఈ బోర్డు క్రింది మూడు తాలూకాలలో రోడ్లకొర కయ్యెను వ్యయ మొక నిర్ణయము చొప్పు నుండున లెనని గత సంవత్సరము న జే మన మేర్పాటు చేసి కొంటిమి. కొవ్వొత్త మండల జంక్షన్ కాలువ త్రవ్వబడిన వెనుక నీ తాలూకా డెల్టా ప్రదేశమునకు, ముఖ్యముగ దీని దక్షిణ దిగా ఖగమునకు గొన్ని యంత్రములు తటస్థించెను. ఆ దురదృష్టపు కాలువయొక్క చరిత్రముకందరకు దెలిసినదియే. అకాలవ పూ ర్తియై వెనుక దాని పోసర గ్రామములవారి యన సరములన్నిటిని నది తీర్చుచు యచట గ్రామి రోడ్లకు జేయించు ప్రయత్నమును మానివేసిరి. ఈ తాలూకాలో వట్టి గమభా గమన సుపాదాయములు లేకయులేని గ్రామము లితర భాగము లందు లేనని యుభయభివలన మన మెరుగుదుము. కావున నది కేవలము తత్వటూహ. ఇచ్చటి యనేక గ్రామములు నిజమైక ద్వీపములు, వారికి గ్రామి రోడ్లకు చాలా కాలము క్రిందట నీ జేయించవలసి యుండెను.

భారతీయుల కొంకలు, వఫీ గారి యుత్తరము:—భారతీ యునందు స్వపరిపాలనముకొరకు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న యుండొరగనము యుక్తము. ఈ యుండొరగనము యుద్ధమునకు తరువాత భాంతియులకు గావలసినదానివిషయమును యుద్ధము జరుగుచున్నంత కాలము నేమియును జర్పించవలసిన గో. బాన్ బహదూరు మియాన్ మహమ్మదు మఫీ గారు పత్రికలకు ప్రాసీరి. ఈ బాబును భారతీ యుపత్రిక విమర్శింపుచున్నది. నీ. మి గెజె ట్టు ఇంచుపై నేమియు ప్రాయలేకు. గోభిలే గా. కువపాదించిన ప్రారంభవిద్యావిషయక చట్టమున నీ రెట్టిట్టెలి నల్లంబించినది యు డ్రిబ్యూరు పత్రిక స్మరణకు వెచ్చుచున్నది. పంపాదీపత్రిక యిట్లు ప్రాయుచున్నది స్వపరిపాలనావిషయమున నేమియు నుస్థిర ద్వయము జరుగలేదు. ఈ కారణమున భారతీ యుభి వృద్ధికి వ్యతిరేకములగు ప్రభులు ప్రజల ప్రభుధ్వని తమకనుకూల మగువిధమున నుపయోగించ జూచుచున్నాడు.

స్నేహం అందుకోవాలని, లిమిటేడ్, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

కంకుమపువ్వు



కుంకుమపువ్వు

పువ్వుమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కమా...

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ. 21, హమ్మంబీడి, బొంబాయి.

మదన కామేశ్వర లేవ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, శుక్రవస్త్రము, అతిమాత్రము, హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతుభృష్టిని, రక్తవృద్ధిని, యౌవన...

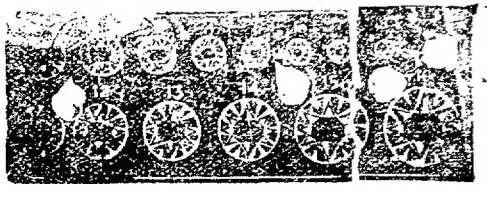
సర్వరోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలక్షేప భేదములు లేక ఆచార్యులగు శ్రీపురుష లిరువురును సేవించిన ఎవ్వరును నిరోగులుగ నుండగలరు.

ప్రపంచచరిత్ర

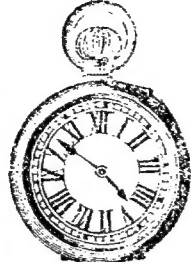
మాడవ సంచిక వెలువడినది. ప్రపంచచరిత్రము రావు ఎం. సి. శైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన నచ్చును.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

ఇంద్రక్రింద కనుపరచినట్టి ఇతర మొగట్టిన్ని బర్మాదేశాలకు తగుమైనట్లు ఇమిలేవకా కేంపు లున్ను క్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేదకానులు అణకానులున్ను బంగారపు నగలు...



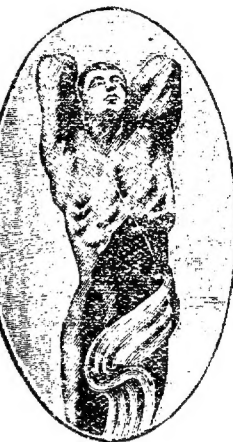
సంక్రాంతి బహుమతి గడియారము



ఇది సంక్రాంతి బహుమతులకని మాచే రప్పించబడిన కేబు గడియారము. ఇది మిగుల సుందరముగను, మంచిపనివానితనము గలదిగ నుండును.

వాణిజ్య రణ లేవ్యము

ఈ కేరళ లేవ్యమును సేవించుటచే వాతములు, పిత్తములు సెగరోగములు, మేహములు తొమ్మసెప్పలు, పోవుటయే గాక ముసలితనమునమాన్వి యమితానందము నిచ్చును.



జపాను పట్టుపంచలు రాగల దీపావళిపండుగకై నిరుటివలె చెప్పించబడినది. ఇంద్రంగు కావలెననినను ఉన్నది. కట్టకొనుటకు, ఉత్తరీయమునకు వైటకు వసికి వచ్చునది.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారు వైట్టింగు, కాక్సు, క్రయాణితులకు సర్వోత్తమ కాక్సు, కావలసినవారు ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయును. ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్, విశేష కాలము నుండి మోటారు వక్తమున ప్రసిద్ధిజేసి పరచరాజులు, రాజులు, జమీందారులచే అభిమానింపబడినవారు.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు మహాంబురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. (288) మోటారుబండ్ల యంత్రవినియోగమును, నడుపువిధానమును, బోధనాభ్యసముల గలవియును. పరీక్షక గమనిక:- పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగవ్రతయొ, భోజనాదికములును ఏర్పాటుచేయబడును.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి అనేక తెలుసునగు గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనష్యుడును అవశ్యముగా జనకవలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రవచనము ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి. ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేరియున్నవి. కొన్ని ప్రతులే మిగిలియుండుటకల్ల శ్రీధ్రుమలోనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. బాల, అయోధ్యాకాండయు గోపానుల కాగితములు కాళికోతైలము గిల్లుపేరు ౧ సంపుటం ౪౦. అయ్యలు 3-౮-౦ అరణ్య, కీష్కింధా, సుందరకాండయు గోపానుల కాగితము కాళికోతైలము ౧ సంపుటం ౪౦. యుద్ధకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦ లైబ్రరీయేషన్, రంపానుల కాగితమునైన మంచి అచ్చు మేలైన కాళికోతైలము బాల, అయోధ్యా కాండయులే ౧ సంపుటము గో-౦-౦ డిటో అరణ్య, కీష్కింధా, సుందరకాం|| చేరి ౧సం|| గో-౮-౦ డిటో యుద్ధకాండము మూడుభా|| చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦ శ్రీగామకాలనిర్ణయము ౦-౮-౦ (235) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండుకో, ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు మదరాసు.

Table with 2 columns: Item Name, Price. Rows include రసభసము, గోకోజనము, తులం 1 కి రూ. 20-0-0, అంబుతాంజము డిటో, 7, తిరువళ్ళిపేటి మదరాసు.

కావలెను జితాను మున్నగు సరకులను అమ్ముటకు ఏజెంటును గుత్తగా కొను వ్రతమునకావలెను. శేట్టుచవుకగా నుండును వికరములను తెలియగోరువారు 0-4-0 బిల్లులనుచేర్చి పంపవలెను. ది మ్యూచుయల్ కో-ఆపరేటివ్ ఏజెన్సీ మదరాసు.